

PROGRAMACIÓN DE AULA

6º EDUCACIÓN INFANTIL

CURSO 2021/22

CPR Plurilingüe Valle-Inclán 1

ÍNDICE

Programación por unidades 1-6 (páx.3-112)

Temporalización

Xustificación

Concreción curricular

Competencias clave

Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (obxectivos didácticos, contidos) criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave.

Área: Coñecemento do medio (obxectivos didácticos, contidos); criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave.

Área: Linguaxes: Comunicación e representación (obxectivos didácticos, contidos); criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave.

Metodoloxía

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

Linguaxe plástica e artística

Educación musical

Educación psicomotriz

Educación de comportamento

As habilidades lóxico-matemáticas

Proxecto lingüístico

Medidas de atención á diversidade

Planificación de convivencia. Contidos transversais

Plan de tecnoloxías da información e da comunicación

Valoración da aprendizaxe

Actividades de avaliación

Posible atención educativa telemática (páx.112)

Unidade 1. Que teño na barriga?

Temporalización
Esta unidade desenvolverase unha vez superado o período de adaptación dos nenos e das nenas tras o período de vacacións. Terá unha duración aproximada de 30 a 40 días . Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado.
Xustificación
<p>Unha vez superados os primeiros días de curso (a volta ao cole e ás rutinas escolares, a ilusión de atopar de novo os compañeiros e compañeiras...), imos abordar novos contidos. O alumnado afondará no coñecemento do corpo, descubrirá algunhas diferenzas entre os seres vivos e os seres inertes, aprenderá que o corpo é unha máquina perfecta que funciona debido á enerxía proporcionada polos alimentos e que ten unha serie de órganos e sistemas no seu interior grazas aos cales se move, respira, aliméntase, pode pensar... Comprenderá que as persoas son diferentes entre si e que cada unha é un ser único, que cambia co paso do tempo.</p> <p>Nesta unidade traballaremos tamén aspectos relacionados co coidado do corpo e a saúde, o desenvolvemento de hábitos de hixiene, a expresión de sentimentos e emocións, etcétera. Ademais, observaremos os cambios que se producen no contorno (clima, fenómenos atmosféricos, pezas de vestir, froitos...) coa chegada do outono.</p>
Concreción curricular
Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Describir algunhas das súas características diferenciais. (SIEEA) (CL)• Discriminar os cambios corporais relacionados co paso do tempo. (SIEEA)• Utilizar os sentidos para percibir sensacións e coñecer propiedades dos obxectos. (SIEEA) (AA)• Relacionar algúns órganos internos coa función que realizan. (SIEEA) (AA)• Ser máis autónomo na súa vida cotiá. (SIEEA)• Poñer en práctica hábitos de alimentación saudable. (SIEEA)• Demostrar precisión na realización de trazos. (SIEEA) (CL)

- Discriminar o traballo realizado polos profesionais encargados do coidado da saúde. (CMCBCT) (AA)
- Aplicar e respectar as normas do centro. (CSC)
- Realizar agrupacións tendo en conta os conceptos aprendidos. (CMCBCT)
- Manipular obxectos e descubrir calidades. (CMCBCT)
- Utilizar os coñecementos matemáticos para resolver problemas cotiáns que os requiran. (CMCBCT) (AA)
- Realizar estimacións matemáticas moi sinxelas. (CMCBCT)
- Utilizar máis palabras nas súas producións orais. (CL)
- Seguir a trama dos contos lidos por un adulto. (CL)
- Realizar a concordancia de xénero e número adecuadamente. (CL) (AA)
- Interpretar imaxes, carteis, códigos, etiquetas e pictogramas. (CL)
- Utilizar a linguaxe corporal para comunicarse. (CL)
- Elaborar frases cunha estrutura gramatical máis complexa. (CL)
- Reproducir parte dunha canción, poesía ou trabalinguas. (CL) (CEC)
- Utilizar diferentes técnicas plásticas nas súas producións. (CEC)
- Reproducir palabras e expresións sinxelas en inglés. (CL)
- Comprender a utilidade do ordenador e doutros recursos tecnolóxicos. (CD)

Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

Obxectivos didácticos

- Desenvolver as habilidades motoras finas para progresar na realización de trazos e grafías.
- Desenvolver hábitos de alimentación saudable.
- Coñecer as posibilidades motoras e posturais do propio corpo adecuándoas ás distintas situacións de actividade.
- Desenvolver actitudes de axuda e colaboración cos seus compañeiros e compañeiras regulando o propio comportamento e adecuándoo ás necesidades destes.
- Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.
- Contribuír ao mantemento da orde e a limpeza do recinto escolar.
- Identificar, expresar e controlar sentimentos e emocións.
- Afianzar o coñecemento do esquema corporal, identificando algunhas características diferenciais.

	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer os cambios que experimentan co paso do tempo. • Iniciarse no coñecemento dalgúns órganos internos. • Coñecer os órganos dos sentidos, discriminando as sensacións e calidades que pode percibir e apreciar a través deles.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenzas entre os seres vivos e os seres inertes. • Características diferenciais. • Diferenza neno-nena. • Segmentos e elementos corporais. • O lado esquerdo do corpo. • Cambios corporais relacionados co paso do tempo. • Iniciación ao coñecemento do corpo por dentro: ósos, articulacións e algúns órganos e aparatos internos (corazón, cerebro, aparato dixestivo...). • O sentido do tacto. • Movementos do corpo. • Xogos e actividades psicomotrices. • Movementos motores finos. • Autonomía progresiva nas actividades e tarefas cotiás. • Accións que favorecen a saúde: alimentación saudable e exercicio físico. • Percepción temporal das rutinas cotiás. • Emocións: medo. • Diversidade e tolerancia.

Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Avanzar no coñecemento do seu esquema corporal. 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica diferenzas entre os seres vivos e os seres inertes. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Descríbese a si mesmo atendendo ás súas características físicas. 	SIEEA; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Nomea algúns cambios que se producen no corpo relacionados co paso do tempo. 	SIEEA; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Coñece de xeito moi básico como é o corpo por dentro. 	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que os ósos son duros e que o corpo se dobra grazas ás articulacións. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Nomea algunhas articulacións. 	SIEEA; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Coñece, de xeito moi básico, a función dalgúns órganos e aparatos internos. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe onde está localizado o cerebro. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica algunhas calidades por medio do sentido do tacto. 	SIEEA
<ul style="list-style-type: none"> Progresar na motricidade global e nas habilidades motoras de carácter fino. 	<ul style="list-style-type: none"> Coordina e controla os movementos globais que realiza co seu corpo. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Os seus movementos finos adquiren maior precisión. 	SIEEA
<ul style="list-style-type: none"> Ser progresivamente autónomo nas actividades e rutinas cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece os obxectos relacionados con cada rutina e utilízalos adecuadamente. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Desenvólvese con autonomía acorde á idade nos diferentes contextos. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Contribúe á limpeza e a orde dos espazos onde se realizan estas actividades. 	SIEEA; CSC

	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que debe comer todo tipo de alimentos e practicar exercicio para manterse san. 	AA
	<ul style="list-style-type: none"> Participa nas actividades colaboradoras. 	SIEEA; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina rutinas relacionadas co día e relacionadas coa noite. 	AA
<ul style="list-style-type: none"> Identificar, expresar e controlar sentimentos e emocións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> Expresa as situacións que lle producen medo. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Controla o medo de xeito adecuado á súa idade. 	SIEEA
Área: Coñecemento do medio		
Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> Aceptar as normas de comportamento e organización da clase, participando activamente e respectándoas. Coñecer os profesionais relacionados co coidado da saúde. Repasar e discriminar as formas planas: círculo, cadrado, triángulo e rectángulo. Discriminar a cor branca. Repasar os cardinais do 1 ao 5, relacionalos coas cantidades correspondentes e realizar as súas grafías. Compoñer e descompoñer o número 4. Repasar tamaños e medidas. Utilizar adecuadamente algúns cuantificadores. Situarse no espazo atendendo a diferentes nocións. Descubrir as propiedades dos obxectos mediante a experimentación activa. Utilizar instrumentos de medida non convencionais. Iniciarse en nocións básicas de orientación temporal: de día-de noite. Recoñecer a simetría nalgúns obxectos. Participar na realización de experiencias sinxelas. 	
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> Normas de comportamento na clase. Profesións relacionadas co coidado da saúde. Astros do ceo: Sol e Lúa. Repaso dos cardinais do 1 ao 5. 	

	<ul style="list-style-type: none">• Ordinal 4.º.• Composición do número 4.• Instrumentos de medida non convencionais: mans.• Repaso de tamaños e medidas: longo-curto, grande-mediano-pequeno, goso-delgado.• Repaso da situación espacial: esquerda-dereita.• Cuantificadores básicos: un-ningún-varios.• Repaso de cores.• Repaso das formas xeométricas: círculo, cadrado, triángulo, rectángulo.• Nocións temporais: de día-de noite.• Propiedades dos obxectos: liso-rugoso, suave-áspero, frío-quente, duro-brando, igual-diferente.• A simetría.• Experimento sinxelo: como obter a pegada dactilar.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Coñecer as normas de comportamento da clase.	<ul style="list-style-type: none">• Participa na elaboración das normas de clase e respéctaaas.	CSC
<ul style="list-style-type: none">• Coñecer o traballo realizado por diferentes profesionais relacionados coa saúde.	<ul style="list-style-type: none">• Nomea diferentes especialistas relacionados coa saúde e algúns instrumentos que utilizan.	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe que é necesario facer revisións médicas periódicas.	SIEEA; AA
<ul style="list-style-type: none">• Progresar nas habilidades lóxico-matemáticas.	<ul style="list-style-type: none">• Identifica os números traballados e realiza correctamente as súas grafías.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Compón o número 4 de diferentes formas.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Realiza estimacións de medida e de tamaño atendendo aos criterios goso-delgado, longo-curto, grande-mediano-pequeno.	CMCBCT; AA

	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza as mans como instrumento de medida. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica obxectos e elementos simétricos. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> • Clasifica atendendo ás propiedades liso-rugoso, suave-áspero, frío-quente, duro-brando. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza adecuadamente os cuantificadores un-ningún-varios. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> • Discrimina as formas circular, cadrada, triangular e rectangular. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> • Goza coa realización de experiencias sinxelas. 	AA
Área: Linguaxes: comunicación e representación		
Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Expresar, utilizando diferentes linguaxes, desexos e ideas e comprender as mensaxes que lle comunican os outros. • Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles. • Iniciarse na lectura e na escritura. • Progresar na expresión oral e na comprensión verbal. • Expresarse oralmente realizando a concordancia de xénero e número adecuadamente. • Iniciarse no uso de sinónimos. • Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, encerado dixital, cámara fotográfica, tableta, televisión, DVD, reprodutores musicais, xogos dixitais, consolas...), entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente. • Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas nas linguaxes plástica, musical e corporal, e realizar actividades de representación e expresión para comunicar vivencias e emocións mediante o emprego de diferentes técnicas.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Contos: <i>Que teño na barriga; O medo; As partes do meu corpo.</i> • Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira. • Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas, refráns, trabalinguas... • Iniciación na lectura e na escritura. • Realización de grafías de números, letras e palabras sinxelas. • Lectura e interpretación de imaxes, carteis, códigos, etiquetas e pictogramas. • A concordancia de xénero e número. • Sinónimos. • Técnicas e materiais da linguaxe plástica. • Sons producidos polo corpo e algunhas notas musicais. • Cancións da unidade: <i>Móvense así; Ai, que rica!;</i> canción do outono: <i>Mira ao teu redor; Twist!.</i>

	<ul style="list-style-type: none">• Posibilidades expresivas do corpo.• Tecnoloxías da información e da comunicación.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencia s clave
<ul style="list-style-type: none">• Avanzar na comprensión verbal e na expresión oral.	<ul style="list-style-type: none">• Segue a trama dos contos lidos na clase e contesta adecuadamente ás preguntas formuladas sobre eles.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Comprende as indicacións dadas polo docente e as mensaxes dos seus compañeiros e compañeiras.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Exprésase de xeito adecuado á súa idade.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Amplía progresivamente o seu vocabulario.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Realiza adecuadamente a concordancia de xénero e número.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Nomea o sinónimo dunha palabra dada.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Memoriza e recita rimas sinxelas e reproduce trabalinguas.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Reproduce espontaneamente algunhas palabras e expresións en lingua estranxeira.	CL
<ul style="list-style-type: none">• Iniciarse na lectura e na escritura.• Interpretar e ler imaxes, carteis, códigos, etiquetas e pictogramas.	<ul style="list-style-type: none">• Realiza a grafía dos números e palabras.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Comprende a información proporcionada por etiquetas, imaxes, carteis, códigos e pictogramas.	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Relaciona textos sinxelos coas imaxes ás que aluden.	CL; AA
<ul style="list-style-type: none">• Expresarse a través de diferentes linguaxes.	<ul style="list-style-type: none">• Utiliza adecuadamente os materiais plásticos.	CEC
	<ul style="list-style-type: none">• Realiza as súas producións utilizando diferentes técnicas	CEC

	con creatividade e sentido estético.	
	• Discrimina diferentes sons.	CEC
	• Segue diferentes ritmos musicais co corpo.	CEC
	• Sabe que pode comunicarse co seu corpo a través de xestos e movementos.	CL
• Utilizar recursos tecnolóxicos dispoñibles na aula.	• Sabe utilizar os recursos dixitais dispoñibles na aula.	CD

Metodoloxía

Recursos

- Mural da unidade.
- Materiais para ambientar e decorar a aula: árbore tridimensional; despregable de números e ordinais; despregable de aniversario; tren de asistencia despregable; calendario semanal do tempo cos pictogramas do tempo atmosférico; horario; rótulos de accións, lugares e obxectos; mural do mapa do mundo; mural do mapa de España; láminas de arte (*Home de Vitruvio*, de Leonardo da Vinci e *Poseidón de Melos*); fotografías de ambientación da unidade; fotografías de persoas de diferentes idades e diversos trazos físicos; traballos realizados nas actividades plásticas.
- Contos.
- Láminas secuenciadas do conto.
- Tarxetas de palabras.
- Tarxetas de pictogramas.
- Nexos.
- Regretas.
- Unidade *Penso, calculo, razoo 1*.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Etiquetas de psicomotricidade.
- Semáforo.
- Distintivo de responsabilidade.
- Libro viaxeiro do personaxe.
- CD de cancións; CD de música clásica; CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés e DVD de contos animados.
- DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*.
- Libro dixital.
- Parque Dixital Infantil.

- Materiais utilizados nas actividades plásticas e psicomotrices.
- Materiais utilizados para a organización dos diferentes recantos.
- Outros recursos incluídos na caixa do material da aula.

Espazos

- Recanto da lectura e da linguaxe oral: recanto da linguaxe oral.
- Recanto do xogo simbólico: recanto do espello e recanto do pediatra.
- Recanto para traballar e pensar.
- Recanto tecnolóxico.

Estratexias metodolóxicas

- Formulación de preguntas aos nenos e ás nenas para detectar os seus coñecementos previos sobre os contidos que se van desenvolver.
- Fomento do traballo cooperativo a través das actividades plásticas e outras suxeridas na proposta didáctica.
- Desenvolvemento dos procesos de pensamento mediante actividades encamiñadas á organización, comprensión, análise e interpretación da información.
- Motivación a través de centros de interese e temas monográficos (pseudoproxectos) que esperten a curiosidade e o desexo de aprender do alumnado.
- Avaliación baseada na toma de conciencia persoal.
- Oportunidade de repaso, reforzo e ampliación.
- Realización de diferentes xogos suxeridos na proposta didáctica e no Libro de psicomotricidade.
- Utilización dos diferentes materiais e recursos dispoñibles na aula.
- Repaso e reforzo dos contidos a través da linguaxe musical, artística e plástica.
- Establecemento de pautas homoxéneas de actuación coa familia mediante diferentes recursos: titorías, tríptico *Aprendo coa miña familia*, comunicacións recíprocas a través do Libro para a familia *Xuntos, mellor...*
- Establecemento de debates nos que os nenos e as nenas se poidan expresar libremente.
- Recreación de situacións cotiás e reais relacionadas coas rutinas.
- Observación, manipulación, experimentación... con obxectos e materiais.
- Desenvolvemento de actitudes de escoita e colaboración nas tarefas de traballo cooperativo.
- Utilización do DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos* e acceso ao Libro dixital e ao Parque Dixital Infantil para aprender, repasar ou

reforzar algúns contidos traballados.

- Creación de situacións na aula que potencien o desenvolvemento da linguaxe oral (preguntas do docente, asembleas, actividades en grupo, relato de vivencias...).
- Fomento da lectura e da escritura.
- Inclusión de temas transversais en todas as áreas do currículo.
- Fomento de situacións que promoven a actividade infantil e nas que os nenos e as nenas se senten protagonistas das súas aprendizaxes.

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

1. Observar e ler a primeira ficha da unidade para detectar os coñecementos previos do alumnado e comentar as imaxes.
2. Conversar sobre os seres vivos, explicarlles que todos nacen e medran e que necesitan unha serie de condicións para vivir.
3. Repasar os números e as cantidades traballados no curso anterior.
4. escoitar as cancións e escoitar ou visionar o conto da unidade.
5. Sinalar no mural da unidade os elementos do corpo e os órganos que coñezan.
6. Observar o tempo atmosférico e colocar no calendario semanal o pictograma que corresponda.
7. Ambientar a aula con recursos alusivos aos contidos que se traballan.
8. Realizar xogos simbólicos relacionados co coidado dos bebés (asealos, darlles de comer, vestilos, levalos ao médico...).
9. Conversar sobre as diferenzas físicas entre as persoas.
10. Conversar sobre os cambios que experimentan as persoas co paso do tempo. Pedirlles que realicen un debuxo deles mesmos de bebés e do momento actual.
11. Levar fotografías de diversos familiares e ordenalas tendo en conta a idade.
12. Nomear tres trazos físicos dalgún compañeiro ou compañeira.
13. Conversar sobre a importancia de realizar algunhas accións por si mesmos. Explicarlles que xa son maiores e que hai cousas que poden facer sen axuda (poñer algunhas pezas de roupa, comer, ir ao baño, axudar na casa...).
14. Repartir unha cartolina por mesa. Realizar murais coas pegadas dos dedos dos nenos e das nenas.
15. Pedirlles que toquen algunhas partes do corpo para que poidan apreciar a dureza dos ósos.
16. Explicarlles de xeito sinxelo que os ósos están protexidos polos músculos.
17. Ensinar un, varios ou ningún dedo da man esquerda.

18. Amasar catro boliñas de plastilina. Compoñer o número 4 de diferentes formas con elas.
19. Conversar cos nenos e coas nenas sobre os órganos que temos dentro do corpo e non vemos. Explicarlles que un deles é o cerebro.
20. Observar diante dun espello a simetría do corpo.
21. Seguir a direccionalidade dos números traballados no despregable de números e ordinais do material de aula. Escribilos no encerado ou compoñer as súas formas coas barriñas do material manipulativo individual.
22. Repasar grafías de letras e números sobre diferentes superficies e materiais.
23. Conversar sobre a importancia dunha adecuada alimentación. Nomear alimentos beneficiosos e prexudiciais.
24. Conversar sobre os diferentes profesionais encargados da saúde. Preguntarlles aos nenos e ás nenas se visitaron algún especialista. Pedirlles que lles conten aos demais como foi a súa experiencia.
25. Medir obxectos da clase utilizando as mans.
26. Se o familiar dalgún neno ou nena desempeña unha profesión relacionada co coidado da saúde, solicitarlle que acuda ao centro para explicarlles aos alumnos e ás alumnas o seu traballo.
27. Experimentar cos diferentes sons que poden producir cos seus corpos. Nomear partes do corpo que non producen son.
28. Dramatizar accións relacionadas co coidado da saúde.
29. escoitar o conto da unidade e contalo coas súas propias palabras.
30. Resolver adiviñas e reproducir trabalinguas sinxelos.
31. Nomear unha palabra familiar para que os nenos e as nenas digan un sinónimo.
32. Sinalar un elemento do corpo e nomealo en inglés.
33. Bailar ao ritmo das cancións.
34. Nomear unha palabra do vocabulario en feminino para que a digan en masculino.

Linguaxe plástica e artística. Primeiro trimestre

Fichas de plástica:

1. A árbore do outono. Traballo cooperativo.
2. Follas do outono en cada mesa. Traballo cooperativo.
3. Un esqueleto que move os brazos.
4. Unha pintura da prehistoria. Traballo cooperativo.
5. Fago un mamut con la.
6. Poñemos a árbore de Nadal. Traballo cooperativo.

7. Somos anxos. Traballo cooperativo.
8. Felicitación de Nadal.
9. Carta aos Reis Magos.
10. Facemos o Belén.
11. Unha árbore de Nadal con pauciños.
12. O morcego do Samaín.
13. Día da Constitución.

Outras actividades plásticas:

1. Números de plastilina.
2. Formas. Traballo cooperativo.
3. Corazón vermello. Traballo cooperativo.
4. Un número 7 entre todos.
5. O noso bodegón.
6. O meu castelo.
7. Os tons da cor marrón.
8. Belén de plastilina.
9. Adornamos a nosa clase. Traballo cooperativo.

Educación musical

Cancións da unidade:

- *Móvense así.*
- *Ai, que rica!*
- Canción do outono: *Mira ao teu redor.*
- *Twist!*

Versións instrumentais.

Actividades suxeridas coas cancións da unidade na proposta didáctica.

Sons da unidade (CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés):

- Choro de bebé.
- Choro dun neno algo maior.
- Risas.
- Son de pisadas correndo.
- Estalo de dedos.
- Tictac do reloxo.
- Respiración.

- Latexos do corazón en repouso.
- Latexos do corazón despois de correr.
- Notas musicais.

Outras actividades musicais:

1. O pulso musical.
2. O *twist* do corpo.
3. Imos de marcha. Actividades co CD de música clásica.

Educación psicomotriz

1. Xogos complementarios e psicomotores.
2. Traballamos a coordinación dinámica xeral e repasamos a forma circular.
3. Circuíto de habilidades: traballamos os desprazamentos.
4. Camiñando como bebés.
5. Esperto, almorzo, aséome e vou á escola.
6. Traballamos os conceptos longo-curto e ancho-estreito.
7. Repasamos as articulacións.
8. Xogando cos dedos.
9. O noso corpo é simétrico.
10. Traballamos os conceptos un-ningún-varios.
11. Traballamos as partes do corpo. *Body parts*.
12. Traballamos os ordinais. *Ordinal numbers*.
13. Traballamos as cores, as formas planas e os conceptos grande-pequeno e longo-curto. *Colours, shapes, big / small, long / short*.
14. Relaxación.

Educación do comportamento

Nestes primeiros días de curso propoñemos formar os nenos e as nenas para que, progresivamente, vaian adaptándose á vida escolar, adquiran gusto pola orde e desenvolvan hábitos e comportamentos que faciliten o seu correcto crecemento persoal.

Ao longo desta unidade potenciaremos un amplo abano de condutas, sempre tendo en conta as características e posibilidades de cada neno e de cada nena.

As habilidades lóxico-matemáticas

Nesta unidade abordamos os seguintes contidos matemáticos: repaso dos números do 1 ao 5; ordinais do 1.º ao 4.º; repaso de cores e cor marrón; propiedade igual-diferente, liso-rugoso, suave-áspero, frío-quente, duro-brando, simetría; tamaños e medidas grande-mediano-pequeno, longo-curto, goso-delgado; situación espacial esquerda-dereita; repaso das formas

circular, cadrada, triangular e rectangular; cuantificadores ningún-un-varios; ordenación temporal de imaxes; series. Para traballalos, o proxecto dispón dos seguintes recursos:

- Regretas do material de aula.
- Despregable de números e ordinais do material de aula.
- Unidade *Penso, calculo, razoo 1*.
- Dado multicaras do material de aula.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Xogos interactivos do DVD *Aprendemos e xogamos*.
- Fichas da unidade.
- Suxestión de actividades para as fichas da unidade incluídas na proposta didáctica.
- Actividades para desenvolver as habilidades lóxico-matemáticas incluídas na proposta didáctica desta unidade.
- Fichas do material fotocopiabile.

Proxecto lingüístico

Vocabulario da unidade: medo, comer, beber, durmir, rir, falar, chorar, andar, oír, correr, cabeza, ollos, pelo, orellas, nariz, boca, polgar, maimiño, corazón, índice, anular, pegada, barriga, mans, esqueleto, ósos, articulacións, cóbado, pescozo, ombro, pulso, cintura, nocello, músculos, sangue, pel, corazón, bebé, neno, adulto, ancián, groso, delgado, almorzo, cea, longos, curtos, deporte, un, ningún, varios, primeiro, segundo, terceiro, cuarto, cerebro, tacto, liso, rugoso, áspero, suave, quente, frío, duro, brando, pediatra, vagalumes...

Desenvolvemento da expresión oral. Obxectivos:

- Formar estruturas gramaticais máis complexas.
- Iniciar os nenos e as nenas no uso do xénero e do número.
- Iniciar os nenos e nenas no uso de sinónimos.

Contos: *Que teño na barriga?; O medo; As partes do corpo.*

Outros recursos literarios:

- Poesías: *Os meus amigos do cole; Xa son maior; As miñas mans; Cando era pequeniño; O meu corazón; Os músculos; Os nosos pés.*
- Adiviñas: *A mochila; Os pés; A lingua; O embigo.*
- Trabalinguas.
- Dramatización: *O lobiño da miña clase.*

Medidas de atención á diversidade
<ul style="list-style-type: none"> • Programacións abertas e flexibles para que os alumnos e as alumnas consigan aprendizaxes significativas e relevantes. • A organización do espazo por recantos permite que o alumnado traballe en función das súas necesidades, ritmos e intereses. • A secuenciación de contidos en orde de dificultade crecente. • Repaso continuo dos contidos traballados. • As actividades relacionadas coas rutinas cotiás van permitir que cada alumno e cada alumna progrese ao seu ritmo no desenvolvemento da súa autonomía. • As actividades cooperativas incluídas nas fichas de plástica e na suxestión de actividades da proposta didáctica. • Ampla gama de recursos dispoñibles no proxecto para abordar un mesmo contido segundo o nivel competencial e os procesos de pensamento de cada pequeno e pequena (por exemplo, os contidos matemáticos ou os lingüísticos pódense traballar con soportes visuais, materiais impresos para escribir, dixitalmente, a través de materiais manipulativos, das actividades psicomotrices, musicais... en función das necesidades de cada un). • Flexibilización dos tempos. • Recursos que favorecen a colaboración familia-escola. • Actividades propostas en cada unha das fichas onde se ofrecen diferentes estratexias e alternativas para asimilar os contidos. • Actividades abertas e realizables para todo o alumnado con máis ou menos axuda. • Se é necesario, contar con medidas de atención á diversidade externas á aula: pediatra, logopeda, fisioterapeuta, profesor de apoio, traballador social, pedagogo, psicólogo...
Planificación da convivencia. Contidos transversais

- **Coidamos a nosa saúde:** propoñerémolles aos nenos e ás nenas o consumo de produtos cuxos envoltorios sexan doadamente reciclables. Favoreceremos a adquisición de hábitos de hixiene relacionados con todas as partes do corpo.
- **Consumo responsable:** fomentaremos o coidado e a utilización adecuada dos obxectos individuais e colectivos da clase. Realizaremos unha “caixa de obxectos perdidos” para depositar nela as pezas de xoguetes que non saibamos onde colocar para que os encargados e encargadas as leven ao lugar correspondente.
- **Todos somos iguais:** favoreceremos a participación de nenos e nenas en todas as actividades que realicemos, evitando estereotipos sexistas.
- **Bos cidadáns e boas cidadás:** traballaremos o establecemento de normas de convivencia na clase.
- **Emprendemento:** intentaremos que os alumnos mostren interese, iniciativa, curiosidade, responsabilidade e confianza neles mesmos e nelas mesmas.
- **Aprendemos educación viaria:** utilizaremos o semáforo da clase e compararémolo cos semáforos que vemos na rúa.

Plan das tecnoloxías da información e da comunicación

- **DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*:**
xogos suxeridos para esta unidade:
 - “Cambiamos de estación”.
 - “Rotapuzle xeométrico”.
 - “Sigue a serie”.
 - “Mosaico de cores”.
 - “Pelotas ao bote”.
 - “Viaxeiros ao tren!”.
- **Parque Dixital Infantil:** nel poderemos:
 - Visualizar o conto animado *Que teño na barriga?*
 - escoitar as cancións da unidade.
 - Acceder aos recursos interactivos dos materiais de aula dixitais:
 - Mural interactivo da unidade 1.
 - Despregable de números e ordinais.
 - Calendario semanal cos pictogramas do tempo atmosférico.
 - Regretas para compoñer cantidades.
 - Nenos para vestir con roupa propia de outono.
 - Tarxetas de palabras, nexos e pictogramas para compoñer textos sinxelos.

- Acceder ás **webs recomendadas** para esta unidade.
- Realizar algunhas fichas dixitalizadas de matemáticas e lectoescritura, incluídas nos **contidos extra** do Parque Dixital Infantil.
- **Minisite Pop!**: para repasar e ampliar o vocabulario e as expresións en inglés traballadas nesta unidade. Ademais, poderán exercitar as súas destrezas lingüísticas a través da audición de contos, *chants* fonéticos, cancións en inglés, lectura de imaxes...
- Visualizar o **vídeo-documental didáctico** *Como somos!*
- **Libro dixital.**

Valoración da aprendizaxe

Técnicas de avaliación:

- Observación directa e sistemática.
- Diálogos cos nenos e coas nenas.
- Valoración das actividades e o traballo realizado ao longo da unidade.
- Observación do comportamento dos nenos e das nenas.
- Recollida de información por parte da familia e outros membros do equipo docente.

Instrumentos de avaliación:

- Rexistro diario de incidencias.
- Portfolio.
- Rexistro da unidade.

Actividades de avaliación

1. Nomear as características físicas diferenciais que existen entre eles e as relacionadas co paso do tempo.
2. Nomear un órgano dos sentidos para que digan que sensación podemos percibir con el.
3. Explicar para que serven os ósos do corpo.
4. Resolver problemas matemáticos sinxelos que impliquen sumar, clasificar, agrupar...
5. Nomear algúns órganos internos.
6. Agrupar e clasificar obxectos atendendo aos contidos matemáticos traballados.
7. Inventar outro título para o conto da unidade.
8. Xesticular diferentes emocións.
9. Realizar un debuxo da figura humana.

Unidade 2. Unha casa nunha cova?

Temporalización
Esta unidade desenvolverase no outono. Terá unha duración aproximada de 30 a 40 días . Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado.
Xustificación
Nesta unidade, baseándonos no coñecemento que os alumnos e as alumnas xa teñen das súas casas e de diferentes tipos de vivenda, pretendemos que coñezan a vivenda doutra época histórica, a prehistoria , e como foi evolucionando (cova, cabana, poboado...). A través das actividades que propoñemos, van descubrir datos curiosos sobre este período: profesionais que se encargan do seu estudo, animais característicos, como se alimentaban e vestían as persoas, como vivían, instrumentos musicais, construcións, arte rupestre, descubrimentos (o lume, a roda e o tear), etcétera. Abordaremos o Nadal e o outono a través das láminas de plástica, das cancións e doutros recursos literarios.
Concreción curricular
Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Actuar con crecente autonomía, confianza e seguridade nos ámbitos que conforman o seu contorno. (SIEEA)• Utilizar os obxectos que emprega habitualmente para satisfacer as súas necesidades básicas de forma correcta. (SIEEA)• Ter un control progresivo do seu propio corpo. (SIEEA)• Actuar con iniciativa en situacións cotiás. (AA) (SIEEA)• Comunicar verbalmente as súas necesidades. (SIEEA) (CL)• Realizar movementos psicomotores con precisión. (SIEEA)• Relacionar obxectos e accións coa dependencia da casa á que pertencen ou na que se realizan. (CMCBCT)• Establecer semellanzas entre as casas actuais e as do pasado. (CMCBCT)• Explicar, de xeito sinxelo, como evolucionaron as vivendas da prehistoria. (CMCBCT) (AA)• Achegar algúns datos sobre a prehistoria. (CMCBCT)• Comprender a importancia de inventos e descubrimentos da prehistoria. (CMCBCT) (AA)• Relatar de forma sinxela como era a vida na Antigüidade e como é na actualidade. (CMCBCT) (CL)• Considerar preguntas e razoar sobre os fenómenos atmosféricos que se

producen no medio. (CMCBCT) (AA)

- Situar obxectos no espazo atendendo a criterios aprendidos. (CMCBCT)
- Aplicar os conceptos matemáticos aprendidos para clasificar, ordenar, comparar... (CMCBCT) (AA)
- Resolver operacións matemáticas sinxelas. (CMCBCT)
- Realizar sinxelas estimacións de tamaño, lonxitude e altura. (CMCBCT) (AA)
- Recoñecer formas xeométricas en obxectos do seu contorno. (CMCBCT)
- Expresarse de forma clara e coherente. (CL)
- Utilizar un vocabulario acorde á idade. (CL)
- Interpretar imaxes, pictogramas, códigos, nexos e etiquetas. (CL)
- Utilizar estratexias diversas para comprender o que os demais din: atender ao ton de voz, á entoación, ás pausas... (CL)
- Utilizar adecuadamente algúns tempos verbais. (CL) (AA)
- Comprender mensaxes de textos sinxelos. (CL)
- Desenvolver a capacidade de comprender e valorar diversas manifestacións culturais e artísticas do pasado e actuais. (CEC)
- Utilizar xestos e outras formas de expresión corporal para facerse entender. (CL)
- Utilizar algunha palabra en lingua estranxeira no momento adecuado. (CL) (AA)
- Manexar, de forma acorde á idade, algún instrumento tecnolóxico dispoñible no seu contorno (ordenador, TV, tableta...). (CD)

Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none">• Desenvolver progresivamente hábitos de hixiene e de seguridade persoal.• Iniciarse no coñecemento da importancia que ten para a saúde a actividade física e a alimentación saudable.• Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.• Desenvolver as habilidades motoras finas.• Progresar no coñecemento do esquema corporal.• Progresar na motricidade global, controlando e coordinando de forma progresivamente precisa e correcta os seus movementos.• Adquirir progresivamente unha imaxe axustada de si mesmo a través da exploración do seu propio corpo identificando calidades nel.• Asumir o rol que se lle asigne nas actividades realizadas cooperativamente.• Desenvolver actitudes de afecto, respecto e colaboración cos membros da familia participando dentro das súas posibilidades no mantemento da orde e a limpeza da casa.• Identificar, expresar e controlar algúns sentimentos e emocións.	
Contidos	<ul style="list-style-type: none">• Control do corpo.• Imaxe positiva e axustada de si mesmo.• Xogos e actividades psicomotrices.• Coordinación e control corporal progresivos.• Habilidades motoras de carácter fino.• Autonomía progresiva nas actividades e rutinas cotiás.• Coidado da saúde: alimentación saudable e actividade física.• Educación emocional: a ilusión.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Avanzar no coñecemento do esquema corporal.	<ul style="list-style-type: none">• Identifica características corporais e persoais diferenciais.	SIEEA

	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece as accións que é capaz de realizar por si mesmo. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Ten unha imaxe axustada de si mesmo. 	SIEEA
<ul style="list-style-type: none"> • Avanzar na motricidade global e nas habilidades motoras de carácter fino. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza movementos globais con maior coordinación. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Pode controlar os movementos que realiza co seu corpo. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza actividades que requiren maior precisión: recortado, picado... 	SIEEA
<ul style="list-style-type: none"> • Ser progresivamente autónomo nas súas rutinas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza de xeito autónomo accións relacionadas co aseo, a alimentación e o vestido. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe que hai tarefas na casa que pode realizar. 	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none"> • Participa nas actividades cooperativas, colaborando e respectando os seus compañeiros e compañeiras. 	CSC; SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende a importancia de alimentarse adecuadamente e de practicar algún deporte. 	SIEEA; AA
<ul style="list-style-type: none"> • Identificar e expresar emocións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Expresa aos demais as cousas que o ilusionan. 	SIEEA; CL

Área: Coñecemento do medio

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarse na adquisición de nocións básicas de Historia: a prehistoria. • Coñecer algunhas vivendas doutras épocas históricas. • Valorar a importancia do traballo dos diferentes profesionais que interveñen na construción dunha vivenda. • Coñecer o traballo realizado polos arqueólogos. • Descubrir obxectos e situacións a través da experimentación activa identificando as propiedades e as relacións entre eles.
------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Agrupar e clasificar obxectos atendendo a diferentes criterios relacionados coa forma, o tamaño, a lonxitude, a cor... • Repasar os cardinais e ordinais do 1 ao 6 e iniciarse no coñecemento do cardinal 7 e na identificación do ordinal 7.º. • Situar-se no espazo atendendo a diferentes criterios. • Discriminar a forma ovalada. • Iniciarse na realización de sumas ata a cantidade 7. • Resolver labirintos. • Utilizar adecuadamente os cuantificadores cheo-baleiro-case cheo-case baleiro. • Empezar a orientarse no tempo: antes-agora.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • A casa: partes, dependencias, obxectos e accións características de cada unha. • Construción dunha vivenda: pasos para realizala, materiais cos que están construídas e equipamento necesario. • Profesións que interveñen na construción dunha vivenda. • Profesión: arqueólogo/a. • Iniciación no coñecemento da prehistoria: evolución da vivenda (cova, cabana, poboado), forma de vida, períodos, alimentación, animais (gliptodonte), inventos (roda, tear, cerámica), descubrimentos (lume)... • Propiedades dos obxectos: igual-diferente, recto-curvo e aberto-pechado. • Forma ovalada. • Medidas e tamaños: alto-baixo, ancho-estreito. • Realización de sumas. • Cuantificadores: cheo-baleiro-case cheo-case baleiro. • Nocións espaciais: arriba-abaixo, esquerda-dereita, un lado-outro lado, arredor, entre-no medio. • Repaso dos números do 1 ao 6. • Cardinal 7 e ordinal 7.º. • Nocións temporais: antes-despois. • Series.

	• As tonalidades da cor marrón.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
• Coñecer diferentes tipos de vivenda do pasado e actuais.	• Sabe que existen diferentes tipos de vivenda.	CMCBCT
	• Relaciona os diferentes obxectos coa dependencia da casa á que pertencen.	CMCBCT; AA
	• Coñece as accións que se realizan nas diferentes dependencias.	CMCBCT
	• Sabe que debe axudar e comportarse ben na casa.	CSC
	• Nomea os profesionais que interveñen na construción dunha vivenda.	CL; CMCBCT
	• Coñece como evolucionou a vivenda do pasado.	CMCBCT
• Iniciarse no coñecemento da prehistoria.	• Sabe que ao inicio da prehistoria as persoas vivían en covas.	CMCBCT
	• Achega datos sobre a prehistoria: forma de vida, como se alimentaban, o nome dalgúns animais prehistóricos...	CMCBCT
	• Comprende a importancia do descubrimento do lume.	CMCBCT
	• Coñece algúns inventos da prehistoria.	CMCBCT
	• Coñece o traballo do/a arqueólogo/a.	CMCBCT
• Progresar nas habilidades lóxico-matemáticas.	• Diferencia liñas rectas e curvas, abertas e pechadas.	CMCBCT
	• Recoñece a forma ovalada entre outras figuras xeométricas.	CMCBCT

	<ul style="list-style-type: none"> Realiza adecuadamente as clasificacións atendendo a diferentes criterios. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Realiza sumas ata a cantidade 7. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Aplica correctamente os cuantificadores cheo-baleiro. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina obxectos que se atopan arriba ou abaixo, arredor, a un lado ou a outro, á dereita ou á esquerda, entre ou no medio nunha situación dada. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Realiza correctamente as grafías dos números. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona cada número coa súa cantidade e ordinal. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Obtén diferentes tonalidades da cor marrón. 	CMCBCT; CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica obxectos anchos e estreitos, altos e baixos. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Ordena temporalmente imaxes. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Resolve labirintos. 	AA

Área: Linguaxes: comunicación e representación

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse na lectura e na escritura. Progresar na expresión oral e na comprensión verbal, e coñecer algunhas das normas que rexen o intercambio lingüístico. Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles. Observar e interpretar imaxes, etiquetas, códigos, nexos e pictogramas. Utilizar adecuadamente os tempos verbais. Coñecer o antónimo dalgunhas palabras familiares. Valorar a linguaxe oral como medio de relación cos demais e como instrumento de aprendizaxe.
------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer e utilizar algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás. • Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos, entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente. • Coñecer manifestacións artísticas prehistóricas. • Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas nas linguaxes plástica, musical e corporal, e realizar actividades de representación e expresión artística para comunicar vivencias e emocións mediante o emprego de diversas técnicas. • Utilizar o seu propio corpo como medio de expresión e desenvolvemento da creatividade.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Contos: <i>Unha casa nunha cova?</i>; <i>A ilusión</i>; <i>O libro da selva</i>. • Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira. • Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas, trabalinguas... • Iniciación na escritura. • Lectura e interpretación de imaxes, carteis, códigos, etiquetas, nexos e pictogramas. • Uso do verbo (pasado). • Iniciación no coñecemento dalgúns antónimos. • Normas que rexen o intercambio lingüístico. • Técnicas e materiais da linguaxe plástica. • Manifestacións artísticas prehistóricas: pintura rupestre e megálitos. • Sons da unidade. • Instrumentos musicais propios da prehistoria. • Instrumentos musicais de corda, vento e percusión. • Cancións da unidade: <i>Que bonita é a miña casa!</i>; <i>A cova de Ramón</i>; canción do outono: <i>Mira ao teu redor</i>; panxoliña: <i>Nadadubi</i>; <i>Living in a cave</i>. • Posibilidades expresivas do corpo. • Tecnoloxías da información e da

	comunicación.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencia s clave
<ul style="list-style-type: none">Avanzar na comprensión verbal e na expresión oral.	<ul style="list-style-type: none">Comprende as explicacións e indicacións do docente.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Resume coas súas propias palabras os contos lidos na clase.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Utiliza sinais extralingüísticos para facerse entender.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Coñece e respecta as normas que rexen o intercambio lingüístico: non interrompe ao que fala, mira ao seu interlocutor, respecta a quenda de palabra...	CL
	<ul style="list-style-type: none">Participa nas distintas situacións de comunicación que se producen na aula: asembleas, debates, chuvia de ideas...	CL; CSC
	<ul style="list-style-type: none">Exprésase e articula frases de xeito adecuado á súa idade.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Memoriza rimas e resolve adiviñas.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Expresa accións pasadas utilizando a forma verbal adecuada.	CL
<ul style="list-style-type: none">Iniciarse na escritura.Interpretar e ler imaxes, carteis, códigos, nexos, etiquetas e pictogramas.	<ul style="list-style-type: none">Nomea o antónimo dunha palabra dada.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Realiza trazos e grafías de números, letras e palabras con progresiva precisión.	CL; SIEEA
	<ul style="list-style-type: none">Relaciona textos sinxelos coas imaxes ás que aluden.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Compón e le estruturas gramaticais curtas con tarxetas de palabras, nexos e pictogramas.	CL

	<ul style="list-style-type: none"> Comprende a información proporcionada polas etiquetas, as imaxes, os carteis, os códigos, os nexos e os pictogramas. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> Aprender e utilizar algunhas palabras en inglés nas actividades diarias. 	<ul style="list-style-type: none"> Reproduce espontaneamente palabras e expresións en lingua estranxeira. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona un son coa imaxe que o representa. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Canta espontaneamente. 	CL; CEC
<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse no coñecemento de manifestacións artísticas prehistóricas. 	<ul style="list-style-type: none"> Sabe como se elaboraban as pinturas rupestres. 	CEC; CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica algunhas construcións prehistóricas. 	CEC; CMCBCT
<ul style="list-style-type: none"> Expresarse utilizando diferentes linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza adecuadamente diferentes técnicas e materiais plásticos. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Participa nas actividades plásticas e artísticas realizadas cooperativamente. 	CEC; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina diferentes sons traballados. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Reproduce e baila as cancións seguindo o ritmo. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica instrumentos musicais de corda, de vento e de percusión. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Nomea un instrumento musical propio da prehistoria. 	CEC; CL
<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse na utilización dos recursos tecnolóxicos dispoñibles na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> Manexa adecuadamente algúns recursos tecnolóxicos. 	CD

Metodoloxía

Recursos

- Mural da unidade.
- Materiais para ambientar e decorar a aula: árbore tridimensional; despregable de números e ordinais; despregable de aniversario; tren de asistencia despregable; calendario semanal do tempo cos pictogramas do tempo atmosférico; horario; rótulos de accións, lugares e obxectos; mural

do mapa do mundo; mural do mapa de España; láminas de arte (*Bisonte de Altamira; Venus de Willendorf*); fotografías de ambientación da unidade; fotografías de diferentes tipos de vivenda, de covas, de pinturas rupestres, de megálitos...; traballos realizados nas actividades plásticas.

- Contos.
- Láminas secuenciadas do conto.
- Tarxetas de palabras.
- Tarxetas de pictogramas.
- Nexos.
- Regretas.
- Unidade *Penso, calculo, razoo 1*.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Figuras xeométricas do material manipulativo individual.
- Sumas do material manipulativo individual.
- Etiquetas de psicomotricidade.
- Semáforo.
- Distintivo de responsabilidade.
- Belén.
- Libro viaxeiro do personaxe.
- CD de cancións; CD de música clásica; CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés e DVD de contos animados.
- DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*.
- Libro dixital.
- Parque Dixital Infantil.
- Materiais utilizados nas actividades plásticas e psicomotrices.
- Materiais utilizados para a organización dos diferentes recantos.
- Outros recursos incluídos na caixa do material da aula.

Espazos

- Recanto da lectura e da linguaxe oral: recanto da linguaxe oral.
- Recanto do vídeo e audio.
- Recanto do xogo simbólico: recanto dos arqueólogos; recanto das pinturas rupestres.
- Recanto para traballar e pensar.
- Recanto tecnolóxico.

Estratexias metodolóxicas

- Formulación de preguntas aos nenos e ás nenas para detectar os seus

coñecementos previos sobre os contidos que se van desenvolver.

- Fomento do traballo cooperativo a través das actividades plásticas e outras suxeridas na proposta didáctica.
- Desenvolvemento dos procesos de pensamento mediante actividades encamiñadas á organización, comprensión, análise e interpretación da información.
- Motivación a través de centros de interese e temas monográficos (pseudoproxectos) que esperten a curiosidade e o desexo de aprender do alumnado.
- Avaliación baseada na toma de conciencia persoal.
- Oportunidade de repaso, reforzo e ampliación.
- Realización de diferentes xogos suxeridos na proposta didáctica e no Libro de psicomotricidade.
- Utilización dos diferentes materiais e recursos dispoñibles na aula.
- Repaso e reforzo dos contidos a través da linguaxe musical, artística e plástica.
- Establecemento de pautas homoxéneas de actuación coa familia mediante diferentes recursos: titorías, tríptico *Aprendo coa miña familia*, comunicacións recíprocas a través do Libro para a familia *Xuntos, mellor...*
- Establecemento de debates nos que os nenos e as nenas se poidan expresar libremente.
- Recreación de situacións cotiás e reais relacionadas coas rutinas.
- Observación, manipulación, experimentación... con obxectos e materiais.
- Desenvolvemento de actitudes de escoita e colaboración nas tarefas de traballo cooperativo.
- Utilización do DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos* e acceso ao Libro dixital e ao Parque Dixital Infantil para aprender, repasar ou reforzar algúns contidos traballados.
- Creación de situacións na aula que potencien o desenvolvemento da linguaxe oral (preguntas do docente, asembleas, actividades en grupo, relato de vivencias...).
- Fomento da lectura e da escritura.
- Inclusión de temas transversais en todas as áreas do currículo.
 - Fomento de situacións que promoven a actividade infantil e nas que os nenos e as nenas se senten protagonistas das súas aprendizaxes.

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

1. Observar e ler a primeira ficha da unidade para detectar os coñecementos previos do alumnado e comentar as imaxes.
2. Observar e conversar sobre o tempo atmosférico.

3. Presentar os contidos matemáticos utilizando diferentes recursos dispoñibles na aula.
4. escoitar as cancións e ver ou escoitar o conto da unidade.
5. Se algún familiar desempeña unha profesión relacionada coa construción dunha vivenda, solicitarlle que acuda ao centro para explicarlles aos nenos e ás nenas o seu traballo.
6. Mostrar imaxes de diferentes tipos de vivendas, de diversos lugares do mundo e de distintos momentos históricos. Conversar sobre elas.
7. Falar cos alumnos e coas alumnas sobre a estrutura das casas (chan, paredes, tellado...). Pedirlles que describan as súas casas.
8. Debuxar un plano da súa vivenda.
9. Nomear algunhas tarefas da casa que poden facer. Preguntarlles se realizan algunhas delas (poñer e recoller a mesa, recoller o seu cuarto, gardar a súa roupa...).
10. Imaxinar unha viaxe ao futuro para que cada neno e cada nena conte aos demais como cre que serán as casas e en que se diferenciarán das actuais.
 11. Nomear obxectos e pezas de roupa que se utilizan cando chove.
 12. Explicarlles aos alumnos e ás alumnas, de xeito moi sinxelo, datos relevantes sobre a prehistoria. Comezar conversando sobre a vivenda desta época. Explicarlles que, nun principio, as persoas vivían en covas e despois en cabanas.
 13. Solicitalles ás familias imaxes e información sobre a prehistoria. Comentar a información achegada.
 14. Dramatizar, no recanto do xogo simbólico, escenas relacionadas coa prehistoria (o descubrimento do lume, o invento da roda ou do tear...).
 15. Nomear e debuxar algún animal característico da prehistoria.
 16. Debuxar, por equipos de mesa, un megálito.
 17. Enterrar no areeiro do patio (se o hai) algúns obxectos. Os pequenos e as pequenas xogarán a ser arqueólogos e arqueólogas que descubren achados importantes.
 18. Organizar a festa da prehistoria, solicitando a colaboración familiar para a confección dos disfraces.
 19. Preguntarlles aos nenos e ás nenas se fixeron algunha obra na súa casa, que profesional foi, que ferramentas utilizou... Deixar que se expresen libremente.
 20. En pequenos grupos, buscar información sobre diferentes tipos

de vivenda e explicar ao resto dos compañeiros e compañeiras as súas características.

21. Debuxar en papel de lixa unha liña recta e unha curva: Repasarán co dedo ambas as dúas liñas á vez que din “recta” ou “curva” segundo corresponda.

22. Agrupar obxectos da clase de seis en seis.

23. Formar filas de sete nenos e nenas, contar ata 7 e dicir que o pequeno ou a pequena que ocupa a última posición é o sétimo ou a sétima.

24. Amasar seis boliñas de plastilina e compoñer o número 6 agrupándoas en diferentes cantidades: 2, 2, 2; 2, 4...

25. Colocar varios vasos e verter auga neles a distintas alturas. Procurar que apliquen correctamente os cuantificadores: cheo, baleiro, case cheo, case baleiro.

26. Debuxar nun folio un círculo e un óvalo.

27. Por parellas, colocarse nas posicións indicadas polo docente: diante, detrás, a un lado, a outro lado, á dereita, á esquerda. En grupos, colocarse collidos das mans arredor das mesas.

28. Mostrar as etiquetas de psicomotricidade relacionadas cos contidos traballados. Interpretalas e lelas.

29. Buscar pola clase obxectos anchos e estreitos.

30. Repasar as grafías de palabras, letras e números escritos nun folio.

31. Formular preguntas sobre algún dos contos da unidade.

32. Formar frases combinando as tarxetas de palabras, os nexos e os pictogramas.

33. Resolver adiviñas e recitar trabalinguas.

34. Relatar accións realizadas utilizando a forma verbal adecuada.

35. Cantar algún fragmento da canción en inglés da unidade.

36. Realizar a súa propia pintura rupestre.

37. Realizar diversos xogos interactivos.

38. Expresar xestualmente diferentes emocións.

Linguaxe plástica e artística. Primeiro trimestre

Fichas de plástica:

1. A árbore do outono. Traballo cooperativo.
2. Follas de outono en cada mesa. Traballo cooperativo.
3. Un esqueleto que move os brazos.
4. Unha pintura da prehistoria. Traballo cooperativo.
5. Fago un mamut con la.

6. Poñemos a árbore de Nadal. Traballo cooperativo.
7. Somos anxos. Traballo cooperativo.
8. Felicitación de Nadal.
9. Carta aos Reis Magos.
10. Facemos o Belén.
11. Unha árbore de Nadal con escarvadentes.
12. O morcego do Samaín.
13. Día da Constitución.

Outras actividades plásticas:

1. Números de plastilina.
2. Formas. Traballo cooperativo.
3. Corazón vermello. Traballo cooperativo.
4. Un número 7 entre todos.
5. O noso bodegón.
6. O meu castelo.
7. Os tons da cor marrón.
8. Belén de plastilina.
9. Adornamos a nosa clase. Traballo cooperativo.

Educación musical

Cancións da unidade:

- *Que bonita é a miña casa!*
- *A cova de Ramón.*
- Canción do outono: *Mira ao teu redor.*
- Panxoliña: *Nadadubi.*
- *Living in a cave.*

Versións instrumentais.

Actividades suxeridas coas cancións da unidade.

Sons da unidade (CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés):

- Música ambiental da prehistoria.
- Oso.
- Tigre.
- Crepitar de lume.
- Vaca.

- Porco.
- Ovella.
- Lobo.
- Frauta.
- Buguina.

Outras actividades musicais:

1. Como se tocan os instrumentos?
2. Andamos a diferentes ritmos.
3. Adiviñamos sons.
4. Danza do lume. Actividades co CD de música clásica.

Educación psicomotriz

Xogos complementarios e psicomotores:

1. Follas do outono.
2. Traballamos a coordinación dinámica xeral.
3. Traballamos a cor marrón.
4. Traballamos a orientación espacial dereita / esquerda e a cantidade.
5. Traballamos as figuras planas e os conceptos ancho e estreito.
6. Profesións relacionadas coa casa.
7. Traballamos os conceptos entre e no medio.
8. As dependencias da casa, os obxectos do fogar e a orde.
9. Traballamos os cuantificadores cheo-baleiro.
10. A grafía do número 7.
11. Traballamos os conceptos dereita, esquerda. *right / left*.
12. En que planta vivimos? *Ordinal numbers: first / second / third / fourth / fifth / sixth / seventh*.
13. Traballamos as nocións espaciais *on one side / on the other side, over / under, right / left*.
14. Traballamos as pezas de roupa propias do outono. *Autumn clothes: umbrella, raincoat, wellies*.
15. Exercicio de relaxación.

Educación do comportamento

Coa chegada da nova estación, o outono, consideramos cambios que afectan ao noso día a día: o clima, as horas de luz, a alimentación, a roupa, etc. Imos formar os nenos e as nenas para que desenvolvan pautas de conduta que lles axuden a adaptarse ás novas características do medio. Seguiremos traballando comportamentos relacionados coa autonomía persoal, a expresión de sentimentos, o coidado dos espazos...

As habilidades lóxico-matemáticas

Nesta unidade abordamos os seguintes contidos matemáticos: repaso dos números do 1 ao 6; número 7; ordinal 7.º; repaso de cores e tonalidades da cor marrón; propiedade igual-diferente, recto-curvo, aberto-pechado, tamaños e medidas alto-baixo, ancho-estreito; situación espacial esquerda-dereita, arriba-abaixo, entre, en medio, arredor, a un lado-ao outro lado; forma oval; cuantificadores cheo-baleiro-case cheo-case baleiro; nocións temporais: antes- agora; series; sumas. Para traballalos, o proxecto dispón dos seguintes recursos:

- Regretas do material de aula.
- Despregable de números e ordinais do material de aula.
- Unidade *Penso, calculo, razoo 1*.
- Dado multicara do material de aula.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Figuras xeométricas do material manipulativo individual.
- Sumas do material manipulativo individual.
- Xogos interactivos do DVD *Aprendemos e xogamos*.
- Fichas da unidade.
- Suxestión de actividades para as fichas da unidade incluídas na proposta didáctica.
- Actividades para desenvolver as habilidades lóxico-matemáticas incluídas na proposta didáctica desta unidade.
- Fichas do material fotocopiable.

Proxecto lingüístico

Vocabulario da unidade: cova, cabana, arqueólogo, arqueóloga, fósil, lume, roda, cerámica, rupestre, dolmen, crómlech, menhir, escultura, metal, ferro, cobre, buguina, frauta, bramadeira, cultivo, pesca, plano, prehistoria, invento, utensilio, machado, lanza, gliptodonte, bisonte, alce, cerámica, tear, la, marrón, ilusión, robot, entre, no medio, arredor, ancho, estreito, óvalo, antes, agora, cheo, baleiro...

Desenvolvemento da expresión oral. Obxectivos:

- Formar estruturas gramaticais máis complexas.
- Iniciarse no uso do verbo: o pasado.
- Iniciarse no coñecemento dalgúns antónimos.

Contos: *Unha casa nunha cova?*; *A ilusión*; *O libro da selva*.

Outros recursos literarios:

- Poesías: *Animais da prehistoria*; *Oda á roda*; *O lume*; *Os cubertos da prehistoria*; *A miña casa na Lúa*; *A miña casa do futuro*.
- Adiviñas: *O ovo*; *Os mamuts*; *A porta*.
- Trabalinguas.
- Dramatización: *A cova de Mougli*.

Medidas de atención á diversidade

- Programacións abertas e flexibles para que os alumnos e as alumnas consigan aprendizaxes significativas e relevantes.
- A organización do espazo por recantos permite que o alumnado traballe en función das súas necesidades, ritmos e intereses.
- A secuenciación de contidos en orde de dificultade crecente.
- Repaso continuo dos contidos traballados.
- As actividades relacionadas coas rutinas cotiás van permitir que cada alumno e cada alumna progrese ao seu ritmo no desenvolvemento da súa autonomía.
- As actividades cooperativas incluídas nas fichas de plástica e na suxestión de actividades da proposta didáctica.
- Ampla gama de recursos dispoñibles no proxecto para abordar un mesmo contido segundo o nivel competencial e os procesos de pensamento de cada pequeno ou pequena (por exemplo, os contidos matemáticos ou os lingüísticos pódense traballar con soportes visuais, materiais impresos para escribir, dixitalmente, a través de materiais manipulativos, das actividades psicomotrices, musicais... en función das necesidades de cada un).

- Flexibilización dos tempos.
- Recursos que favorecen a colaboración familia-escola.
- Actividades propostas en cada unha das fichas onde se ofrecen diferentes estratexias e alternativas para asimilar os contidos.
- Actividades abertas e realizables para todo o alumnado con máis ou menos axuda.
- Se é necesario, contar con medidas de atención á diversidade externas á aula: pediatra, logopeda, fisioterapeuta, profesor de apoio, traballador social, pedagogo, psicólogo...

Planificación da convivencia. Contidos transversais

- **Coidamos a nosa saúde:** insistiremos na adquisición de actitudes de coidado e respecto cara a aqueles obxectos e dependencias da casa que poidan entrañar algún tipo de perigo.
- **Consumo responsable:** responsabilizaremos os nenos e as nenas no coidado dos materiais da clase e insistiremos na necesidade de aforrar e de reciclar.
- **Protexemos o medio:** solicitaremos a colaboración da familia para levar a bo termo a campaña de educación ambiental e consumo responsable.
- **Bos cidadáns e boas cidadás:** favoreceremos as condutas positivas para reforzar a autoestima e a seguridade dos nosos alumnos e alumnas. Revisaremos as normas de convivencia do curso anterior.
- **Todos somos iguais:** insistiremos en que as tarefas de clase sexan realizadas indistintamente por alumnos e alumnas, evitando actitudes discriminatorias por razóns de sexo.

Plan das tecnoloxías da información e da comunicación

- **DVD de xogos dixitais interactivos Aprendemos e xogamos:** xogos suxeridos para esta unidade:
 - “Animais comellóns”.
 - “Secuencias cronolóxicas”.
 - “Dominó matemático”.
 - “Instrumentos en familia”.
 - “Posicións”.
 - “Os sons que nos rodean”.
 - “Cos cinco sentidos”.
- **Parque Dixital Infantil:** nel poderemos:
 - Visualizar o conto animado *Unha casa nunha cova?*
 - escoitar as cancións da unidade.
 - Acceder aos recursos interactivos dos materiais de aula dixitais:
 - Mural interactivo da unidade 2.

<ul style="list-style-type: none"> – Despregable de números e ordinais. – Calendario semanal cos pictogramas do tempo atmosférico. – Regretas para compoñer cantidades. – Nenos para vestir con roupa propia de outono. – Tarxetas de palabras, nexos e pictogramas para compoñer textos sinxelos. <ul style="list-style-type: none"> • Acceder ás webs recomendadas para esta unidade. • Realizar algunhas fichas dixitalizadas de matemáticas e lectoescritura, incluídas nos contidos extra do Parque Dixital Infantil. • Minisite Pop!: para repasar e ampliar o vocabulario e as expresións en inglés traballadas nesta unidade. Ademais, os pequenos e as pequenas poderán exercitar as súas destrezas lingüísticas a través da audición de contos, <i>chants</i> fonéticos, cancións en inglés, lectura de imaxes... • Visualizar o vídeo-documental didáctico <i>A prehistoria</i>. • Libro dixital.
Valoración da aprendizaxe
<p>Técnicas de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observación directa e sistemática. • Diálogos cos nenos e coas nenas. • Valoración das actividades e o traballo realizado ao longo da unidade. • Observación do comportamento dos nenos e das nenas. • Recollida de información por parte da familia e outros membros do equipo docente. <p>Instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rexistro diario de incidencias. • Rexistro da unidade. • Portfolio. • Informe de avaliación trimestral.
Actividades de avaliación
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nomear as partes externas da casa, as dependencias, os obxectos e as accións propias de cada unha. 2. Explicar de xeito sinxelo o traballo dalgúns dos profesionais que interveñen na construción dunha vivenda. 3. Debuxar unha vivenda libremente (palafita, iglú, caravana, cova...). 4. Amasar un churriño de plastilina ancho e outro estreito. 5. Indicar onde se atopan determinados obxectos: arriba ou abaixo, a un lado ou a outro lado, á dereita, arredor.

6. Resolver sumas ata a cantidade 7.
7. Sinalar no despregable e ordinais os números do 1 ao 7, seguir a direccionalidade co dedo e escribilos no encerado.
8. Explicar os datos que lembre sobre a prehistoria.
9. Debuxar un gliptodonte.
10. Separar o óvalo do resto das figuras do material manipulativo individual.
11. Inventar un final diferente para o conto da unidade.
12. Contarlles aos compañeiros e ás compañeiras o que fixo a fin de semana pasada utilizando o tempo verbal adecuado.
13. Dicir o antónimo das palabras nomeadas polo docente.
14. Nomear en inglés algunha palabra do vocabulario da unidade.
15. Realizar os xogos dixitais relacionados cos contidos traballados.
16. Discriminar sons relacionados cos contidos traballados.
17. Debuxar un profesional relacionado coa construción dunha vivenda, ou un arqueólogo.

Unidade 3. A cidade das pirámides

Temporalización
Esta unidade desenvolverase despois das vacacións de Nadal. Terá unha duración aproximada de 30 a 40 días . Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado.
Xustificación
<p>Nesta unidade, partindo do zoco, coñeceremos algúns aspectos da civilización do Antigo Exipto. Abordaremos contidos relacionados coa importancia do río Nilo, os animais que nel vivían, os medios de transporte, os faraóns, as vivendas, as pirámides, a escritura, os xogos, os sarcófagos, os amuletos, etcétera.</p> <p>Traballaremos o inverno a través dunha serie de recursos dispoñibles no proxecto: láminas de ambientación, festas e traballo cooperativo, cancións, sons relacionados coa estación...</p>
Concreción curricular
Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Orientarse no tempo e realizar as actividades e rutinas propias de cada momento do día. (SIEEA) • Ter un coñecemento do esquema corporal adecuado. (SIEEA) • Demostrar actitudes de colaboración en todas as actividades e tarefas. (CSC) • Aplicar adecuadamente as destrezas adquiridas para realizar as actividades que requiren precisión motora. (SIEEA) • Actuar con iniciativa en situacións cotiás. (SIEEA) (AA) • Saber comportarse en diferentes ámbitos da súa vida. (CSC) • Coñecer mercados doutros lugares do mundo. (CMCBCT) • Achegar datos sobre o Antigo Exipto. (CMCBCT) • Establecer semellanzas e diferenzas entre épocas antigas e a época actual. (CMCBCT) (AA) • Identificar correctamente os conceptos de tamaño e medida aprendidos nos obxectos do seu contorno. (CMCBCT) • Utilizar na súa vida cotiá a linguaxe matemática aprendida. (CMCBCT) (CL) • Nomear a situación espacial de si mesmo e dos obxectos. (CMCBCT) • Contar ata oito, escribir a grafía do número e asocialo á cantidade correspondente. (CMCBCT) • Interpretar a información de imaxes, códigos, nexos, pictogramas e

<p>etiquetas. (CL)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizar clasificacións atendendo a criterios de cor, forma, tamaño, medida e cantidade. (CMCBCT) (AA) • Utilizar un vocabulario acorde á idade. (CL) • Pronunciar e articular correctamente. (CL) • Utilizar o verbo en futuro. (CL) • Expresar opinións persoais participando en diálogos. (CL) (CSC) • Reproducir o argumento xeral dun conto e memorizar pequenas poesías. (CL) • Comprender e ser capaz de seguir contos e historias máis extensas. (CL) • Dicir algunha palabra en lingua estranxeira relacionada cos contidos traballados. (CL) • Utilizar varias técnicas para as súas producións plásticas. (CEC) • Realizar grafías con limpeza e precisión. (CL) • Empezar a utilizar Internet para buscar información. (CD) 	
<p>Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal</p>	
<p>Obxectivos didácticos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizar coordinadamente as súas posibilidades motoras e posturais adecuándoas ás diversas situacións de actividade cotiá. • Afianzar as nocións básicas de orientación no espazo e o tempo e a propia lateralidade. • Desenvolver as habilidades motoras de carácter fino. • Adquirir novas destrezas. • Desenvolver actitudes e hábitos sociais para a convivencia como o respecto, o diálogo, a axuda, a negociación e a colaboración. • Identificar e controlar, de xeito adecuado á súa idade, sentimentos e emocións. • Planificar e secuenciar a propia acción para a resolución de actividades cotiás buscando colaboración cando sexa necesario. • Coñecer a importancia que teñen para a saúde a actividade física e a alimentación saudable.

Contidos	<ul style="list-style-type: none">• Coñecemento e control progresivo do seu corpo.• Progreso na adquisición de hábitos.• Xogos e actividades psicomotrices.• Movementos do corpo.• Motricidade fina.• As actividades e rutinas cotiás.• Educación emocional: o agarimo.• Coidado da saúde: a actividade física e a alimentación saudable.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competenci as clave
<ul style="list-style-type: none">• Progresar no coñecemento do esquema corporal.	<ul style="list-style-type: none">• Utiliza o seu corpo coñecendo as funcións e as accións que pode realizar.	SIEEA
<ul style="list-style-type: none">• Avanzar na motricidade global e nas habilidades motoras de carácter fino.	<ul style="list-style-type: none">• Os seus movementos globais son cada vez máis coordinados e controlados.	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none">• Manexa de xeito máis preciso e correcto os instrumentos que utiliza habitualmente.	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none">• Esfórzase por realizar as actividades que requiren maior precisión motora.	SIEEA; AA
<ul style="list-style-type: none">• Desenvolverse con autonomía progresiva nos diferentes ámbitos e nas diferentes actividades que realiza.	<ul style="list-style-type: none">• Móstrase cariñoso coas persoas que o rodean	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe que debe alimentarse adecuadamente e practicar exercicio.	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Aplica os hábitos adquiridos.	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none">• É constante e mostra iniciativa nas diferentes actividades cotiás.	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Realiza as tarefas con progresiva autonomía.	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none">• Desenvolve actitudes que facilitan a convivencia.	SIEEA; CSC
Área: Coñecemento do medio		

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer mercados doutros pobos do mundo. • Adquirir nocións básicas de Xeografía e Historia: o Antigo Exipto. • Localizar obxectos no espazo atendendo aos criterios preto-lonxe, arriba-abaixo e dereita-esquerda. • Coñecer o cardinal 8 e iniciarse na identificación do ordinal 8.º. • Identificar o número anterior e o posterior a un dado. • Compoñer e descompoñer cantidades. • Resolver sinxelos problemas utilizando o razoamento lóxico. • Discriminar o rombo entre outras figuras. • Realizar estimacións atendendo aos tamaños, cantidades e medidas traballados (ancho-estreito, alto-baixo, grande-mediano-pequeno, tantos como e menos que). • Orientarse no tempo atendendo aos criterios antes-despois. • Agrupar e clasificar obxectos atendendo a contidos matemáticos.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Mercados doutros pobos do mundo: o zoco. • Produtos que se poden adquirir no zoco. • Iniciación no coñecemento do Antigo Exipto: localización xeográfica, vivenda, medios de transporte que utilizaban, vestidos e adornos, escritura xeroglífica, faraóns, pirámides, obeliscos, sarcófagos, templos, amuletos, arte, deuses... • Situacións espaciais: esquerda-dereita, preto-lonxe, arriba-abaixo. • Nocións temporais: antes-despois. • Repaso das formas traballadas. O rombo. • Tamaños e medidas: ancho-estreito, grande-mediano-pequeno, alto-baixo. • Propiedades dos obxectos: lixeiro-pesado. • Realización de series. • Repaso de cores. • Cardinal 8. • Ordinal 8.º.

	<ul style="list-style-type: none">• O anterior e o posterior dun número.• Iniciación á suma.• Cuantificadores: tantos como, máis que.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Adquirir nocións básicas de Xeografía e Historia: o Antigo Exipto.	<ul style="list-style-type: none">• Coñece o nome do mercado propio deste país (zoco).	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Nomea algúns medios de transporte propios do Antigo Exipto.	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none">• Achega datos sobre o Antigo Exipto: vestido, vivenda, faraóns, amuletos...	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe que os antigos exipcios escribían dunha forma moi diferente á nosa.	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Nomea algúns animais que vivían no río Nilo.	CMCBCT; CL
<ul style="list-style-type: none">• Progresar nas habilidades lóxico-matemáticas.	<ul style="list-style-type: none">• Discrimina obxectos que se atopan preto ou lonxe, arriba ou abaixo, á dereita ou á esquerda.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Oriéntase no tempo atendendo ao criterio antes-despois.	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Discrimina o rombo entre outras figuras xeométricas.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Realiza estimacións atendendo ao peso: lixeiro-pesado.	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Identifica os tamaños e medidas ancho-estreito, grande-mediano-pequeno, alto-baixo.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe obter diferentes cores.	CMCBCT; CEC
	<ul style="list-style-type: none">• Escribe o número 8.	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none">• Relaciona o número 8 co seu ordinal e a súa cantidade.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Resolve sumas e labirintos.	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Realiza series.	CMCBCT

	<ul style="list-style-type: none"> • Compón e descompón cantidades. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> • Distingue as cantidades tantos como e máis que. 	CMCBCT
Área: Linguaxes: comunicación e representación		
Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarse na lectura e na escritura. • Expresarse oralmente de forma progresivamente máis clara. • Coñecer e utilizar diferentes tempos verbais nas súas producións orais. • Comprender as mensaxes que transmiten diferentes soportes escritos. • Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles. • Participar activamente nas situacións de transmisión oral, respectando as normas que rexen o intercambio lingüístico. • Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos, entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente. • Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás. • Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas nas linguaxes plástica, musical e corporal, e realizar actividades de representación e expresión artística para comunicar vivencias e emocións mediante o emprego de diversas técnicas. • Identificar diferentes sons relacionados cos contidos. 	
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Contos: <i>A cidade das pirámides; O agarimo; Aladino e a lámpada marabillosa.</i> • Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira. • Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas, trabalinguas... • Iniciación na escritura. • Lectura de palabras e textos breves. 	

	<ul style="list-style-type: none">• Lectura e interpretación de códigos, imaxes, etiquetas, nexos e pictogramas.• O verbo en tempo futuro.• Técnicas e materiais da linguaxe plástica.• Discriminación de sons.• Cancións da unidade: <i>Imos ao zoco</i>; <i>O baile da momia</i>; canción do inverno: <i>No inverno</i>; <i>Mummies</i>.• Posibilidades expresivas do corpo.• Utilización de diversos dispositivos tecnolóxicos.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Avanzar na comprensión verbal e na expresión oral.	<ul style="list-style-type: none">• Comprende os contos lidos na clase.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Contesta correctamente algunhas preguntas formuladas sobre o conto.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Comprende as mensaxes dos seus compañeiros e compañeiras.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe que a través da linguaxe oral pode comunicar as súas necesidades, sentimentos e emocións.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Participa en diálogos, debates e asembleas.	CL; CSC
	<ul style="list-style-type: none">• Amplía o seu vocabulario.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Expresa as súas necesidades, opinións e desexos de xeito adecuado.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Pronuncia de xeito cada vez máis claro e correcto as palabras.	CL
	<ul style="list-style-type: none">• Recita algunhas poesías e trabalinguas co ritmo e a entoación adecuados.	CL

	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o futuro do verbo no momento adecuado. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> Avanzar no proceso lectoescritor. Interpretar e ler rótulos, paneis informativos, imaxes, etiquetas, carteis e pictogramas. 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza trazos e escribe letras, algunhas palabras e números con progresiva precisión. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Le palabras e textos breves. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Comprende a información proporcionada polas etiquetas, as imaxes, os paneis informativos e os rótulos. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona imaxes con texto. 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Coñece a direccionalidade da lectura e da escritura. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> Aprender e utilizar algunhas palabras en inglés nas actividades diarias. 	<ul style="list-style-type: none"> Avanza no coñecemento da lingua estranxeira. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Desexa aprender outra lingua. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> Expresarse a través de diferentes linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza as actividades plásticas, individuais e cooperativas, con iniciativa, creatividade e sentido estético. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolve a discriminación auditiva. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Dramatiza as accións nomeadas nas cancións, cántaas e báilaas. 	SIEEA; CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o seu corpo para expresarse. 	SIEEA; CL
<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse na utilización dos recursos tecnolóxicos dispoñibles na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> Comeza a usar Internet para procurar información. 	CD
Metodoloxía		
Recursos <ul style="list-style-type: none"> Mural da unidade. Materiais para ambientar e decorar a aula: árbore tridimensional; despregable de números e ordinais; despregable de aniversario; tren de asistencia despregable; calendario semanal do tempo cos pictogramas do 		

tempo atmosférico; horario; rótulos de accións, lugares e obxectos; mural do mapa do mundo; mural do mapa de España; láminas de arte (*O escriba sentado* e *Busto de Nefertiti*, de Tutmose); fotografías de ambientación da unidade; fotografías de xeroglíficos, amuletos, faraóns, deuses... exipcios; traballos realizados nas actividades plásticas.

- Contos.
- Láminas secuenciadas do conto.
- Tarxetas de palabras.
- Tarxetas de pictogramas.
- Nexos.
- Regretas.
- Dado multicasas.
- Unidade *Penso, calculo, razo* 2.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Figuras xeométricas do material manipulativo individual.
- Láminas para debuxar e copiar.
- Etiquetas de psicomotricidade.
- Semáforo.
- Distintivo de responsabilidade.
- Libro viaxeiro do personaxe.
- CD de cancións; CD de música clásica; CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés e DVD de contos animados.
- DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*.
- Libro dixital.
- Parque Dixital Infantil.
- Materiais utilizados nas actividades plásticas e psicomotrices.
- Materiais utilizados para a organización dos diferentes recantos.
- Outros recursos incluídos na caixa do material da aula.

Espazos

- Recanto da lectura e da linguaxe oral: recanto da linguaxe oral.
- Recanto do xogo simbólico: recanto da maquillaxe; recanto do artista.
- Recanto para traballar e pensar.
- Recanto tecnolóxico.

Estratexias metodolóxicas

- Formulación de preguntas aos nenos e ás nenas para detectar os seus coñecementos previos sobre os contidos que se van desenvolver.

- Fomento do traballo cooperativo a través das actividades plásticas e outras suxeridas na proposta didáctica.
- Desenvolvemento dos procesos de pensamento mediante actividades encamiñadas á organización, comprensión, análise e interpretación da información.
- Motivación a través de centros de interese e temas monográficos (pseudoproxectos) que esperten a curiosidade e o desexo de aprender do alumnado.
- Avaliación baseada na toma de conciencia persoal.
- Oportunidade de repaso, reforzo e ampliación.
- Realización de diferentes xogos suxeridos na proposta didáctica e no Libro de psicomotricidade.
- Utilización dos diferentes materiais e recursos dispoñibles na aula.
- Repaso e reforzo dos contidos a través da linguaxe musical, artística e plástica.
- Establecemento de pautas homoxéneas de actuación coa familia mediante diferentes recursos: titorías, tríptico *Aprendo coa miña familia*, comunicacións recíprocas a través do Libro para a familia *Xuntos, mellor...*
- Establecemento de debates nos que os nenos e as nenas se poidan expresar libremente.
- Recreación de situacións cotiás e reais relacionadas coas rutinas.
- Observación, manipulación, experimentación... con obxectos e materiais.
- Desenvolvemento de actitudes de escoita e colaboración nas tarefas de traballo cooperativo.
- Utilización do DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos* e acceso ao Libro dixital e ao Parque Dixital Infantil para aprender, repasar ou reforzar algúns contidos traballados.
- Creación de situacións na aula que potencien o desenvolvemento da linguaxe oral (preguntas do docente, asembleas, actividades en grupo, relato de vivencias...).
- Fomento da lectura e da escritura.
- Inclusión de temas transversais en todas as áreas do currículo.
- Fomento de situacións que promoven a actividade infantil e nas que os nenos e as nenas se senten protagonistas das súas aprendizaxes.

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

1. Observar e ler a primeira ficha da unidade para detectar os coñecementos previos do alumnado e comentar as imaxes.
2. Observar e conversar sobre o tempo atmosférico.
3. Explicarlles aos nenos e ás nenas como foron cambiando e evolucionando as vilas, cidades, edificios, medios de transporte... co paso do tempo. Mostrarlles imaxes alusivas.
4. Explicarlles de xeito moi sinxelo algúns datos sobre o Antigo Exipto.
5. Conversar sobre os medios de transporte que utilizaban os exipcios na Antigüidade. Comparalos cos actuais.
6. Debuxar un animal do río Nilo.
7. Pedirlles aos nenos e ás nenas que leven unha fotografía do mercado da súa localidade, vila ou cidade. Conversar sobre elas.
8. Nomear produtos que poidan adquirirse nun zoco.
9. Establecer semellanzas e diferenzas entre os nosos mercados e os zocos.
10. Preguntarlles aos alumnos e ás alumnas se saben que é un amuleto e se eles teñen algún. Conversar sobre os amuletos exipcios.
11. Simular que son escribas e escriben xeroglíficos.
12. Localizar Exipto, con axuda do docente, no mural do mapa do mundo do material de aula.
13. Presentar os contidos matemáticos utilizando diferentes recursos dispoñibles na aula.
14. escoitar as cancións e ver ou escoitar o conto a unidade.
15. Pedirlles aos nenos e ás nenas de cada mesa que debuxen unha pirámide entre todos.
16. Realizar exercicios de recortado, picado, formación de quebracabezas, ensartado, cosido...
17. Maquillarse como os antigos exipcios no recanto da maquillaxe.
18. Escribir no encerado os números do 1 ao 8. Sinalar un deles e preguntar cal é o anterior e cal o posterior.
19. Proporcionarlles aos alumnos e ás alumnas pinturas de dedo de diferentes cores para que as mesturen e obteñan cores novas.
20. Amasar churriños de plastilina anchos e estreitos.
21. Se é posible, procurar no ordenador da clase imaxes de pirámides e obeliscos exipcios.
22. Realizar os xogos de sumas do CD de xogos dixitais interactivos.
23. Formar unha fila con diversos obxectos da aula. Nomear o que se atopa na orde indicada polo docente: primeiro, último, sexto, sétimo...

24. Colocar obxectos da aula na posición indicada polo docente: arriba, abaixo, preto, lonxe, á dereita, á esquerda...
25. Colocar as etiquetas de psicomotricidade en diferentes lugares da clase. Deberán interpretalas e buscar obxectos das calidades ou propiedades que correspondan.
26. Buscar imaxes de medios de transporte antigos e modernos. Pedirles que os ordenen temporalmente.
27. Realizar comparacións entre obxectos da clase para que discriminen as súas cores, formas e tamaños.
28. Narrar os contos da unidade coas súas propias palabras.
29. Formar frases moi sinxelas coas tarxetas de palabras e os pictogramas da unidade.
30. Resolver adiviñas e recitar poesías e trabalinguas.
31. Pedirles que inventen unha historia para que utilicen o verbo en futuro, por exemplo: unha viaxe nas vacacións de verán.
32. Formular unha pregunta sinxela en inglés para que os nenos e as nenas respondan verbal ou xestualmente.
33. Cantar e bailar as cancións libremente.
34. Discriminar os sons relacionados coa unidade.

Linguaxe plástica e artística. Segundo trimestre

Fichas de plástica:

1. Un disfraz de faraón.
2. Día da paz.
3. Colar exipcio.
4. Viaxe nunha nave espacial.
5. Construímos constelacións. Traballo cooperativo.
6. Este astronauta móvese.
7. Un regalo para alguén que quero.
8. Unha carauta de Plin.
9. Un anteface.
10. Adornamos a clase no Entroido. Traballo cooperativo.

Outras actividades plásticas:

1. Un mural de números entre todos. Traballo cooperativo.
2. A estatua do faraón.
3. O foguete da clase. Traballo cooperativo.
4. Construímos o noso planetario. Traballo cooperativo.
5. Repasamos figuras.

Educación musical

Cancións da unidade:

- *Imos ao zoco.*
- *O baile da momia.*
- Canción do inverno: *No inverno.*
- *Mummies.*

Versións instrumentais.**Actividades suxeridas coas cancións da unidade.****Sons da unidade (CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés):**

- Música exipcia.
- Auga de río.
- Son dos remos dun barco.
- Murmurio nun mercado.
- Son dun martelo golpeando unha pedra.
- Hipopótamo.
- Parrulo.
- Crocodilo.
- Gato.

Outras actividades musicais:

1. Adiviña a canción.
2. Adiviñamos sons.
3. *Marcha Radetzky.* Actividades co CD de música clásica.

Educación psicomotriz**Xogos complementarios e psicomotores:**

1. Bailamos.
2. Xogamos coa pelota.
3. Repasamos os números ordinais.
4. Traballamos os números anteriores e posteriores.
5. Traballamos as medidas longo e curto.
6. Un círculo aberto ou pechado.
7. Estou antes ou despois de...
8. Estamos a lanzar moi preto ou moi lonxe.
9. Agrupámonos.
10. Estou á dereita de... / esquerda de... *I'm at the right side of... / left side of...*

11. Recordamos as figuras planas. *Shapes*.

12. Exercicio de relaxación.

Educación do comportamento

Nesta unidade procuraremos que os alumnos e as alumnas desenvolvan nos xogos actitudes como a solidariedade, o respecto, a cooperación, o compañeirismo e o cumprimento das normas que os rexen. Ademais, imos formalos para que adquiran pautas de conduta que lles axuden a adaptarse ás novas condicións climatolóxicas e a protexer o seu corpo. Seguiremos traballando comportamentos relacionados coa autonomía persoal, a expresión de sentimentos, o coidado dos espazos...

As habilidades lóxico-matemáticas

Nesta unidade abordamos os seguintes contidos matemáticos: número 8; ordinal 8.º; composición do número 7; repaso de cores; propiedade igual-diferente, lixeiro-pesado; tamaños e medidas grande-mediano-pequeno, alto-baixo, ancho-estreito; situación espacial esquerda-dereita, arriba-abaixo, preto-lonxe; repaso das formas circular, cadrada, triangular, rectangular e forma rómbica; cuantificadores tantos como e menos que; ordenación temporal antes-despois: series; sumas. Para traballalos, o proxecto dispón dos seguintes recursos:

- Regretas do material de aula.
- Despregable de números e ordinais do material de aula.
- Dado multicaras do material de aula.
- Unidade *Penso, calculo, razoo 2*.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Sumas do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Figuras xeométricas do material manipulativo individual.
- Xogos interactivos do DVD *Aprendemos e xogamos*.
- Fichas da unidade.

- Suxestión de actividades para as fichas da unidade incluídas na proposta didáctica.
- Actividades para desenvolver as habilidades lóxico-matemáticas incluídas na proposta didáctica desta unidade.
- Fichas do material fotocopiabile.

Proxecto lingüístico

Vocabulario da unidade: beira, río, mercado, África, Exipto, hipopótamo, parrulo, peixe, crocodilo, escaravello, Nilo, papiro, xeroglífico, sete, oito, sétimo, oitavo, navegar, deserto, soldado, faraón, pirámide, templo, momia, obelisco, coroa, Nefertiti, Ramsés, amuleto, sarcófago, pintura, escultura, liño, maquillaxe, sandalia, xuncos, palmeira, camelo, dromedario, pan...

Desenvolvemento da expresión oral. Obxectivos:

- Formar estruturas gramaticais máis complexas.
- Iniciar os nenos e as nenas nos usos do verbo: o futuro.
- Progresar no desenvolvemento da expresión oral e da comprensión verbal.

Contos: *A cidade das pirámides; O agarimo; Aladino e a lámpada marabillosa.*

Outros recursos literarios:

- Poesías: *Canción popular; Que calor!; O meu barquiño; Oda ao río Nilo; Poema do crocodilo; Pirámides e faraóns; Poema do tuareg.*
- Adiviñas: No deserto; Oasis; Esfinxes.
- Trabalinguas.
- Dramatización: *Que vén a momia!*

Medidas de atención á diversidade

- Programacións abertas e flexibles para que os alumnos e as alumnas consigan aprendizaxes significativas e relevantes.
- A organización do espazo por recantos permite que o alumnado traballe en función das súas necesidades, ritmos e intereses.
- A secuenciación de contidos en orde de dificultade crecente.
- Repaso continuo dos contidos traballados.
- As actividades relacionadas coas rutinas cotiás van permitir que cada alumno e cada alumna progrese ao seu ritmo no desenvolvemento da

súa autonomía.

- As actividades cooperativas incluídas nas fichas de plástica e na suxestión de actividades da proposta didáctica.
- Ampla gama de recursos dispoñibles no proxecto para abordar un mesmo contido segundo o nivel competencial e os procesos de pensamento de cada pequeno e pequena (por exemplo, os contidos matemáticos ou os lingüísticos pódense traballar con soportes visuais, materiais impresos para escribir, dixitalmente, a través de materiais manipulativos, das actividades psicomotrices, musicais... en función das necesidades de cada un).
- Flexibilización dos tempos.
- Recursos que favorecen a colaboración familia-escola.
- Actividades propostas en cada unha das fichas onde se ofrecen diferentes estratexias e alternativas para asimilar os contidos.
- Actividades abertas e realizables para todo o alumnado con máis ou menos axuda.
- Se é necesario, contar con medidas de atención á diversidade externas á aula: pediatra, logopeda, fisioterapeuta, profesor de apoio, traballador social, pedagogo, psicólogo...

Planificación da convivencia. Contidos transversais

- **Coidamos a nosa saúde:** dialogaremos sobre as accións que benefician a nosa saúde e sobre a necesidade de protexerse do frío.
- **Consumo responsable:** fomentaremos o coidado e a utilización adecuada dos obxectos individuais e colectivos da clase.
- **Protexemos o medio:** insistiremos na importancia de reciclar os residuos.
- **Dialoguemos e respectemos os demais:** potenciaremos o descubrimento da propia identidade a través de diálogos para que expresen os seus puntos de vista e respecten o dos demais.
- **Todos somos iguais:** desenvolveremos actividades de xogo nas que os nenos e as nenas intercambien os roles que, tradicionalmente, foron considerados particulares dun ou outro sexo.
- **Bos cidadáns e boas cidadás:** estableceremos entre todos unhas normas de convivencia na clase e promoveremos actividades que potencien a resolución pacífica dos problemas que poidan xurdir.

Plan das tecnoloxías da información e da comunicación

- **DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*:**
xogos suxeridos para esta unidade:
 - “Secuencias cronolóxicas”.
 - “3 e 4 en raia”.
 - “Pequenos programadores”.
 - “Mosaico de cores”.
 - “Xogamos con regretas”.
 - “Onde viven?”.
 - “As emocións”.
- **Parque Dixital Infantil:** nel poderemos:
 - Visualizar o conto animado *A cidade das pirámides*.
 - escoitar as cancións da unidade.
 - Acceder aos recursos interactivos dos materiais de aula dixitais:
 - Mural interactivo da unidade 3.
 - Despregable de números e ordinais.
 - Calendario semanal cos pictogramas do tempo atmosférico.
 - Regretas para compoñer cantidades.
 - Nenos para vestir con roupa propia de inverno.
 - Tarxetas de palabras, nexos e pictogramas para compoñer textos sinxelos.
- Acceder ás **webs recomendadas** para esta unidade.
- Realizar algunhas fichas dixitalizadas de matemáticas e lectoescritura, incluídas nos **contidos extra** do Parque Dixital Infantil.
- **Minisite Pop!:** para repasar e ampliar o vocabulario e as expresións en inglés traballadas nesta unidade. Ademais, os pequenos e as pequenas poderán exercitar as súas destrezas lingüísticas a través da audición de contos, *chants* fonéticos, cancións en inglés, lectura de imaxes...
- Visualizar o **vídeo-documental didáctico *Exipto***.
- **Libro dixital.**

Valoración da aprendizaxe

Técnicas de avaliación:

- Observación directa e sistemática.
- Diálogos cos nenos e coas nenas.
- Valoración das actividades e o traballo realizado ao longo da unidade.
- Observación do comportamento dos nenos e das nenas.
- Recollida de información por parte da familia e outros membros do equipo docente.

Instrumentos de avaliación:

- Rexistro diario de incidencias.
- Portfolio.
- Rexistro da unidade.

Actividades de avaliación

1. Nomear medios de transporte propios do Antigo Exipto.
2. Achegar algúns datos sobre o Antigo Exipto.
3. Debuxar un rombo grande, un mediano e outro pequeno.
4. Debuxar un animal do río Nilo.
5. Nomear obxectos da clase que se atopen preto e outros que estean lonxe.
6. Sinalar os ordinais dos números do 1 ao 8 no despregable do material de aula e seguir a direccionalidade dos números co dedo. Escribilos no encerado.
7. Compoñer e descompoñer o número 7 con boliñas de plastilina.
8. Realizar series e clasificacións atendendo aos contidos matemáticos traballados.
9. Inventar un final diferente para o conto da unidade despois de escoitalo ou velo.
10. O docente enunciara frases para que os nenos e as nenas as repitan en futuro.
11. Describir obxectos familiares.
12. Discriminar algúns sons.

Unidade 4. Aventura no espazo

Temporalización
Esta unidade desenvolverase durante o inverno. Terá unha duración aproximada de 30 a 40 días . Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado.
Xustificación
<p>Nesta unidade traballaremos para que os alumnos e as alumnas coñezan o espazo (lugar no que está situado o seu planeta, a Terra): o sistema solar, o Sol, a Lúa e as súas fases, os demais planetas, a Vía Láctea, as estrelas e as constelacións, os satélites artificiais, os profesionais que se encargan do seu estudo, o medio de transporte que utilizan, etcétera.</p> <p>Abordaremos o inverno a través dunha serie de recursos dispoñibles no proxecto: láminas de ambientación, festas e traballo cooperativo, cancións, sons relacionados coa estación...</p>
Concreción curricular
Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar na súa vida cotiá hábitos saudables de alimentación. (SIEEA) • Utilizar os obxectos que emprega habitualmente para satisfacer as súas necesidades básicas de forma correcta. (SIEEA) • Coordinar e controlar os seus movementos globais. (SIEEA) • Observar e atender para aprender. (SIEEA) • Demostrar cooperación nas actividades e tarefas que realiza. (SIEEA) (CSC) • Utilizar as súas mans en actividades motoras finas con precisión progresiva. (SIEEA) • Ser autónomo nas súas rutinas de hixiene. (SIEEA) • Relacionar os transportes cos medios físicos polos que se desprazan. (CMCBCT) • Aplicar na súa vida cotiá normas de comportamento adecuadas á súa idade e ao contexto no que se desenvolve. (CSC) (AA) • Situar obxectos no espazo atendendo a criterios aprendidos. (CMCBCT) • Establecer semellanzas e diferenzas entre obxectos ou situacións parecidas. (CMCBCT) (AA) • Achegar datos sobre o espazo. (CMCBCT) • Nomear o planeta no que vive. (CMCBCT) (CL) • Coñecer as distintas fases da Lúa. (CMCBCT) • Comprender a utilidade dos satélites artificiais. (CMCBCT) (AA)

- Coñecer o traballo dos astronautas e o medio de transporte que utilizan. (CMCBCT)
- Aplicar os conceptos matemáticos aprendidos para clasificar, ordenar, comparar... (CMCBCT) (AA)
- Establecer sinxelas relacións de causa e efecto. (AA)
- Realizar sumas sinxelas. (CMCBCT)
- Saber para que serven algúns instrumentos tecnolóxicos. (CD)
- Comunicarse a través da linguaxe oral. (CL)
- Utilizar un vocabulario acorde á idade. (CL)
- Ler e interpretar imaxes, códigos, pictogramas e etiquetas. (CL)
- Memorizar pequenos fragmentos ou poesías. (CL)
- Comezar a ler, a copiar e a escribir palabras e textos curtos. (CL) (AA)
- Comprender textos e contos cada vez máis extensos. (CL)
- Realizar descrições utilizando cada vez máis recursos lingüísticos. (CL)
- Producir materiais plásticos con diferentes técnicas. (CEC)
- Utilizar xestos e outras formas de expresión corporal para facerse entender. (CL)
- Pronunciar algunha palabra en inglés relacionada cos contidos. (CL) (AA)
- Empezar a utilizar Internet para buscar información. (CD)

Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Afianzar hábitos de hixiene e coidado. • Coñecer a importancia que ten para a saúde a actividade física e a alimentación saudable. • Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas. • Utilizar coordinadamente as súas posibilidades motoras, adecuándoas ás diversas situacións lúdicas e cotiás que consideran. • Demostrar iniciativa e respecto polas opinións dos demais nas tarefas cooperativas que consideren. • Progresar no coñecemento do esquema corporal e na motricidade global e fina. • Identificar algúns sentimentos e emocións en si mesmo e nos demais.
------------------------------	---

Contidos	<ul style="list-style-type: none">• Avance no coñecemento do esquema corporal.• Xogos e actividades psicomotrices.• Movementos globais do corpo.• Habilidades motoras de carácter fino.• Autonomía progresiva nas actividades e rutinas cotiás.• Coidado da saúde: alimentación saudable e actividade física.• Educación emocional: a agresividade.• Hábitos de seguridade persoal: normas de seguridade nos transportes.			
	Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave			
	Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave	
	<ul style="list-style-type: none">• Avanzar no coñecemento do esquema corporal.	<ul style="list-style-type: none">• Controla o seu corpo.	SIEEA	
		<ul style="list-style-type: none">• Progresa no coñecemento de si mesmo.	SIEEA	
	<ul style="list-style-type: none">• Progresar na motricidade global e nas habilidades motoras de carácter fino.	<ul style="list-style-type: none">• Mellora a coordinación dinámica xeral.	SIEEA	
		<ul style="list-style-type: none">• Mellora a precisión dos seus movementos finos.	SIEEA	
		<ul style="list-style-type: none">• Recorta, puntea e realiza trazos e grafías con precisión.	SIEEA	
<ul style="list-style-type: none">• Ser progresivamente autónomo nas súas rutinas.	<ul style="list-style-type: none">• Realiza de xeito autónomo accións relacionadas co aseo, a alimentación, o vestido e as actividades escolares.	SIEEA		
	<ul style="list-style-type: none">• Progresa na adquisición de hábitos relacionados co coidado da saúde.	SIEEA		
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe traballar en equipo.	CSC; AA		
	<ul style="list-style-type: none">• Comeza a controlar as súas condutas agresivas (se as ten).	AA		
Área: Coñecemento do medio				

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarse no coñecemento do espazo. • Coñecer o sistema solar: o Sol, os planetas, a Lúa, as estrelas e constelacións... • Comprender a función dos satélites artificiais. • Coñecer o traballo realizado polos/as astronautas e o medio de transporte que utilizan. • Situar-se no espazo atendendo aos criterios esquerda-dereita, xunto-separado, dentro, arredor e diante-detrás. • Descubrir obxectos e situacións a través da experimentación activa identificando as propiedades e as relacións entre eles. • Agrupar e clasificar obxectos atendendo a diferentes criterios. • Realizar estimacións de tamaño e de medida. • Reforzar o coñecemento do cardinal 9 e iniciarse na identificación do ordinal 9.º. • Discriminar tonalidades da cor gris e da cor azul. • Identificar a forma esférica. • Utilizar adecuadamente o cuantificador enteiro-metade. • Orientarse no tempo: o día e a noite. • Instrumento de medida do tempo: o reloxo. • Iniciarse na realización de sumas ata a cantidade 9. • Compoñer e descompoñer cantidades. • Realizar series e sumas sinxelas.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • O noso planeta: a Terra. • O sistema solar. • O Sol. Fenómeno relacionado coa luz: a sombra. • As fases lunares. • As estrelas e as constelacións. • Os planetas. • Cometas, asteroides e meteoritos. • Os satélites artificiais. • Os/as astronautas: medios de transporte que utilizan. A primeira viaxe á Lúa. • Invento: o telescopio. • Propiedades dos obxectos: rápido-lento.

	<ul style="list-style-type: none">• Repaso das medidas grande-mediano-pequeno e groso-delgado.• As tonalidades da cor gris e da cor azul.• Repaso das situacións espaciais: dereita-esquerda, diante-detrás, dentro.• Nocións espaciais: xunto-separado, arredor, dentro, diante-detrás, esquerda-dereita.• Forma esférica.• Cuantificadores: enteiro-metade.• Orientación temporal: día e noite.• A sombra.• Realización de series.• Elementos da serie numérica: o 9 e o seu ordinal.• Realización de sumas.• Composición e descomposición do número 8.• O anterior e o posterior dun número.• Realización de agrupacións e clasificacións atendendo a criterios sinxelos.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Iniciarse no coñecemento do espazo.	<ul style="list-style-type: none">• Sabe o nome do planeta no que vive.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Coñece que o sistema solar está formado polo Sol, a Lúa, os planetas, as estrelas...	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Sabe que a Lúa se pode ver de diferentes formas.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Comprende como se forman as sombras.	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none">• Coñece a función dos satélites artificiais.	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none">• Coñece o traballo que realizan os astronautas.	CMCBCT
<ul style="list-style-type: none">• Progresar nas habilidades lóxico-matemáticas.	<ul style="list-style-type: none">• Discrimina obxectos grandes, medianos e pequenos; grosos e delgados.	CMCBCT

	<ul style="list-style-type: none"> Sabe como obter as tonalidades da cor gris e do azul. 	CMCNCT; CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica a forma esférica. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza adecuadamente o cuantificador enteiro-metade. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Localiza obxectos atendendo aos criterios xunto-separado, dentro, diante-detrás, esquerda-dereita e arredor. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina a propiedade rápido-lento. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Realiza adecuadamente series que alternan diferentes criterios e leas. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Escribe as grafías dos números ata 9 e relaciónaos coas súas cantidades e ordinais. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Resolve sumas. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Compón e descompón cantidades ata o 8. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Escribe o anterior e o posterior a un número dado. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Agrupa e clasifica atendendo a diversos criterios. 	CMCBCT; AA

Área: Linguaxes: comunicación e representación

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse na lectura e na escritura. Progresar na expresión oral e na comprensión verbal, coñecendo algunhas das normas que rexen o intercambio lingüístico. Realizar descrições un pouco máis complexas. Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas e mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles. Observar e interpretar diversos soportes escritos. Iniciarse no coñecemento de palabras polisémicas.
------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizar diferentes linguaxes para comunicarse. • Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás. • Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, encerado dixital, cámara fotográfica, tableta, televisión, DVD, reprodutores musicais, consolas...), entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente. • Iniciarse no coñecemento da linguaxe musical: o pentagrama e a clave de sol. • Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas nas linguaxes plástica, musical e corporal, e realizar actividades de representación e expresión artística para comunicar vivencias e emocións mediante o emprego de diversas técnicas.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Contos: <i>Aventura no espazo; A agresividade; O principión.</i> • Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira. • Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas e trabalinguas. • Escritura de números, letras, palabras e frases curtas. • Lectura e interpretación de imaxes, etiquetas, códigos, nexos e pictogramas. • Lectura de palabras e textos sinxelos. • As palabras polisémicas. • Realización de descrições. • Técnicas e materiais da linguaxe plástica. • Linguaxe musical: o pentagrama e a clave de sol. • Sons relacionados cos contidos traballados. • Cancións da unidade: <i>Bip, o extraterrestre; No meu foguete espacial; canción do inverno: No inverno; I love the planets.</i> • A linguaxe corporal. • Tecnoloxías da información e da comunicación: dispositivos presentes na aula.

Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Avanzar na comprensión verbal e na expresión oral. 	<ul style="list-style-type: none"> Comprende o argumento dos contos e resúmeo coas súas propias palabras. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Entende as mensaxes das persoas que o rodean. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Atende ás explicacións dadas na clase. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Respecta as normas que rexen os intercambios lingüísticos. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Amplía o seu vocabulario. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Mellora a estruturación das súas frases. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Realiza descricións máis complexas. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Participa en diversos xogos lingüísticos. 	CL; CSC
<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse na lectura e na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que unha palabra pode ter significados diferentes. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Escribe números, letras, palabras e frases curtas con progresiva precisión. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Comprende a información proporcionada por etiquetas, imaxes, códigos, nexos e pictogramas. 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Le palabras e frases moi sinxelas. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> Aprender e utilizar algunhas palabras en inglés nas actividades cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> Compón frases con tarxetas de palabras e pictogramas. 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Responde cando lle formulan preguntas sinxelas en lingua estranxeira. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Di espontaneamente algunha palabra ou expresión en inglés. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Comprende algunhas cancións en inglés. 	CL

<ul style="list-style-type: none"> Utilizar diferentes linguaxes para comunicarse. 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza as súas producións plásticas utilizando diferentes técnicas e materiais. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Mellora a súa memoria auditiva. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Participa nas dramatizacións e nos xogos simbólicos. 	CEC; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que pode expresar as súas necesidades e emocións de diferentes formas. 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Coñece o pentagrama e o símbolo da clave de sol. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Participa nas actividades plásticas, musicais e de expresión corporal. 	CSC
<ul style="list-style-type: none"> Iniciarse na utilización de diversos dispositivos tecnolóxicos de xeito guiado. 	<ul style="list-style-type: none"> Manexa algúns dispositivos de xeito adecuado á súa idade. 	CD

Metodoloxía

Recursos

- Mural da unidade.
- Materiais para ambientar e decorar a aula: árbore tridimensional; despregable de números e ordinais; despregable de aniversario; tren de asistencia despregable; calendario semanal do tempo cos pictogramas do tempo atmosférico; horario; rótulos de accións, lugares e obxectos; mural do mapa do mundo; mural do mapa de España; láminas de arte (*A Lúa*, de Miró); fotografías de ambientación da unidade; fotografías de planetas, das distintas fases da Lúa, de estrelas e de constelacións...; traballos realizados nas actividades plásticas.
- Contos.
- Láminas secuenciadas do conto.
- Tarxetas de palabras.
- Tarxetas de pictogramas.
- Nexos.
- Regretas.
- Taboleiros de costura.
- Dado multicasas.
- Unidade *Penso, calculo, razo* 2.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.

- Sumas do material manipulativo individual.
- Etiquetas de psicomotricidade.
- Dominó.
- Semáforo.
- Distintivo de responsabilidade.
- Libro viaxeiro do personaxe.
- CD de cancións; CD de música clásica; CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés e DVD de contos animados.
- DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*.
- Libro dixital.
- Parque Dixital Infantil.
- Materiais utilizados nas actividades plásticas e psicomotrices.
- Materiais utilizados para a organización dos diferentes recantos.
- Outros recursos incluídos na caixa do material da aula.

Espazos

- Recanto da lectura e da linguaxe oral: recanto da linguaxe oral.
- Recanto do xogo simbólico: recanto do espazo e do astrónomo.
- Recanto das construcións e das creacións espaciais.
- Recanto para traballar e pensar.
- Recanto tecnolóxico.

Estratexias metodolóxicas

- Formulación de preguntas aos nenos e ás nenas para detectar os seus coñecementos previos sobre os contidos que se van desenvolver.
- Fomento do traballo cooperativo a través das actividades plásticas e outras suxeridas na proposta didáctica.
- Desenvolvemento dos procesos de pensamento mediante actividades encamiñadas á organización, comprensión, análise e interpretación da información.
- Motivación a través de centros de interese e temas monográficos (pseudoproxectos) que esperten a curiosidade e o desexo de aprender do alumnado.
- Avaliación baseada na toma de conciencia persoal.
- Oportunidade de repaso, reforzo e ampliación.
- Realización de diferentes xogos suxeridos na proposta didáctica e no Libro de psicomotricidade.
- Utilización dos diferentes materiais e recursos dispoñibles na aula.
- Repaso e reforzo dos contidos a través da linguaxe musical, artística e

plástica.

- Establecemento de pautas homoxéneas de actuación coa familia mediante diferentes recursos: titorías, tríptico *Aprendo coa miña familia*, comunicacións recíprocas a través do Libro para a familia *Xuntos, mellor...*
- Establecemento de debates nos que os nenos e as nenas se poidan expresar libremente.
- Recreación de situacións cotiás e reais relacionadas coas rutinas.
- Observación, manipulación, experimentación... con obxectos e materiais.
- Desenvolvemento de actitudes de escoita e colaboración nas tarefas de traballo cooperativo.
- Utilización do DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos* e acceso ao Libro dixital e ao Parque Dixital Infantil para aprender, repasar ou reforzar algúns contidos traballados.
- Creación de situacións na aula que potencien o desenvolvemento da linguaxe oral (preguntas do docente, asembleas, actividades en grupo, relato de vivencias...).
- Fomento da lectura e da escritura.
- Inclusión de temas transversais en todas as áreas do currículo.
- Fomento de situacións que promoven a actividade infantil e nas que os nenos e as nenas se senten protagonistas das súas aprendizaxes.

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

1. Observar e ler a primeira ficha da unidade para detectar os coñecementos previos do alumnado e comentar as imaxes.
2. Observar a forma da Terra nun globo terráqueo.
3. Solicitar a colaboración familiar para que acheguen imaxes de planetas, estrelas, constelacións, fases lunares...
4. Pedirlles aos alumnos e ás alumnas que lles pregunten aos seus familiares o seu signo do zodíaco.
5. Debuxar unha constelación inventada.
6. Explicarlles de xeito moi sinxelo como foi a primeira viaxe que se fixo á Lúa.
7. Imaxinar que son astronautas e se desprazan pola clase movéndose lentamente.
8. Construír un telescopio cun cilindro de papel hixiénico.
9. Conversar sobre a profesión de astronauta. Explicarlles que o traballo que realizan é moi difícil e que deben estar moi ben equipados.
10. Debuxar un foguete espacial.
11. Solicitar ás familias que observen cos pequenos e coas pequenas os astros durante a noite. Realizar esta actividade durante certo tempo para

- que poidan apreciar como a Lúa vai cambiando de forma.
12. Saír ao patio para observar a sombra que proxectan os seus corpos.
 13. Proxectar na parede da aula as siluetas de diferentes animais realizadas coa sombra das mans.
 14. Presentar os contidos matemáticos utilizando diferentes recursos dispoñibles na aula.
 15. escoitar as cancións e ver ou escoitar o conto a unidade.
 16. Iniciar diferentes diálogos na clase para que os nenos e as nenas expresen as súas opinións de xeito adecuado e respecten a quenda de palabra, as opinións dos demais...
 17. Se a localidade dispón dun observatorio e dun planetario, organizar unha visita.
 18. Debuxar distintos medios de transporte, pegalos sobre unha cartolina e sinalar os que circulan máis rápidos e os que circulan máis lentos.
 19. Pedirlles que imaxinen que van facer unha longa viaxe a un lugar moi afastado e que aínda non inventaron os avións. Preguntarlles: canto tempo tardarían? En que outro medio viaxarían?...
 20. Asomarse pola ventá e observar o tempo. Pedirle a un neno ou a unha nena que colla o pictograma correspondente ao tempo atmosférico que fai e o mostre aos demais. Repetir esta actividade todos os días. Preguntarlles como nos informamos con antelación sobre o tempo que vai facer.
 21. Realizar un debuxo dun neno ou dunha nena vestido con roupa de inverno.
 22. Se é posible, buscar información e imaxes ou ver algún documental ou película animada sobre o espazo. Deixar que comenten libremente.
 23. Identificar os cardinais do 1 ao 9 no despregable de números e ordinais.
 24. Formar unha fila de 9 obxectos. Sinalar o obxecto que ocupe a posición indicada polo docente.
 25. Reproducir as pistas correspondentes a esta unidade do CD de audicións para que discriminen os sons.
 26. Mesturar pinturas de dedo branca e azul e obter diferentes tonalidades.
 27. Escribir os números do 1 ao 8 no encerado. Sinalar o anterior e o posterior do indicado polo docente.
 28. Dicar o nome do compañeiro ou da compañeira que teñen á súa dereita e á súa esquerda.
 29. Agrupar obxectos tendo en conta o grosor.
 30. Debuxar nun folio varias figuras xeométricas xuntas e outras separadas das anteriores.
 31. Formar estruturas gramaticais sinxelas coas tarxetas de palabras e os

<p>pictogramas da unidade.</p> <p>32. Resolver adiviñas e recitar trabalinguas.</p> <p>33. Nomear un obxecto coñecido polos nenos e polas nenas para que realicen unha descrición sobre el.</p> <p>34. Explicarlles que as palabras polisémicas son aquelas que se escriben igual e teñen diferentes significados. Nomearlles algunhas.</p> <p>35. Mostrar unha imaxe e nomeala en inglés.</p> <p>36. Cantar e bailar as cancións libremente.</p>
Linguaxe plástica e artística. Segundo trimestre
<p>Fichas de plástica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Un disfrace de faraón. 2. Día da paz. 3. Colar exipcio. 4. Viaxe nunha nave espacial. 5. Construimos constelacións. Traballo cooperativo. 6. Este astronauta móvese. 7. Un regalo para alguén que quero. 8. Unha carauta de Plin. 9. Un anteface. 10. Adornamos a clase no Entroido. Traballo cooperativo. <p>Outras actividades plásticas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Un mural de números entre todos. Traballo cooperativo. 2. A estatua do faraón. 3. O foguete da clase. Traballo cooperativo. 4. Construimos o noso planetario. Traballo cooperativo. 5. Repasamos figuras.
Educación musical
<p>Cancións da unidade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bip, o extraterrestre.</i> • <i>No meu foguete espacial.</i> • Canción do inverno: <i>No inverno.</i> • <i>I love the planets.</i> <p>Versións instrumentais.</p> <p>Actividades suxeridas coas cancións da unidade.</p>

Sons da unidade (CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés):

- Nave espacial.
- Tictac dun reloxo.
- Espertador.
- Avión.
- Helicóptero.
- Escala musical de dó maior ascendente e descendente.

Outras actividades musicais:

1. As notas sol e mi e a clave de sol.
2. O pulso da música: ritmo de negras.
3. Que soa?
4. *Sinfonía do reloxo*. Actividades co CD de música clásica.

Educación psicomotriz

Xogos complementarios e psicomotores:

1. Invento o meu xogo.
2. Xogos tradicionais.
3. Traballamos os conceptos groso-delgado.
4. Xogamos ás catro esquinas.
5. O número anterior e posterior.
6. Traballamos os conceptos rápido e lento.
7. Sumas sinxelas.
8. Pasa a pataca quente, á dereita!, á esquerda!
9. Xogamos a xigante, mediano e pequeniño.
10. O número 9. *Number nine*.
11. E na novena posición está... *Ordinal numbers*.
12. Repasamos os números e as formas xeométricas. *Numbers and shapes*.
13. Exercicio de relaxación.

Educación do comportamento

Nesta unidade didáctica imos formar os nenos e as nenas para que desenvolvan pautas de conduta que lles axuden a adaptarse ás novas características do medio. Seguiremos traballando comportamentos relacionados coa autonomía persoal, a expresión de sentimentos, o coidado dos espazos...

As habilidades lóxico-matemáticas

Nesta unidade abordamos os seguintes contidos matemáticos: o número 9;

ordinal 9.º; composición do número 8; repaso de cores e as tonalidades das cores gris e azul; propiedade igual-diferente, rápido-lento, repaso dos tamaños e medidas grande-mediano-pequeno e goso-delgado; repaso das situacións espaciais esquerda-dereita, dentro, diante-detrás; e arredor, xunto-separado; repaso das formas circular, cadrada, triangular, oval e rectangular; forma esférica; cuantificadores enteiro-metade; ordenación temporal: día-noite; sumas; series. Para traballalos, o proxecto dispón dos seguintes recursos:

- Regretas do material de aula.
- Dado multicasas.
- Despregable de números e ordinais do material de aula.
- Unidade *Penso, calculo, razo* 2.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Xogos interactivos do DVD *Aprendemos e xogamos*.
- Fichas da unidade.
- Suxestión de actividades para as fichas da unidade incluídas na proposta didáctica.
- Actividades para desenvolver as habilidades lóxico-matemáticas incluídas na proposta didáctica desta unidade.
- Fichas do material fotocopiado.

Proxecto lingüístico

Vocabulario da unidade: universo, galaxia, sistema solar, estrela, planeta, satélite, Sol, Lúa, planeta, asteroide, Terra, constelación, cometa, meteorito, astrónomo, astrónoma, astronauta, foguete, telescopio, gravidade, sombra, Mercurio, Xúpiter, Urano, Venus, Marte, Saturno, Neptuno, noveno, Meteosat, estación espacial, tempo, reloxo, pentagrama, clave de sol, día, noite, fases lunares, signos do zodíaco...

Desenvolvemento da expresión oral. Obxectivos:

- Realizar descrições sinxelas.
- Iniciar no coñecemento dalgunhas palabras polisémicas.

Contos: *Aventura no espazo; A agresividade; O principión.*

Outros recursos literarios:

- Poesías: *Fases da Lúa; A Vía Láctea; Viaxe espacial; O sistema solar; As constelacións.*
- Adiviñas: O Sol; As estrelas; A Lúa; A cor gris.
- Trabalenguas.

- Dramatización: *Viaxe á Lúa.*

Medidas de atención á diversidade

- Programacións abertas e flexibles para que os alumnos e as alumnas consigan aprendizaxes significativas e relevantes.
- A organización do espazo por recantos permite que o alumnado traballe en función das súas necesidades, ritmos e intereses.
- A secuenciación de contidos en orde de dificultade crecente.
- Repaso continuo dos contidos traballados.
- As actividades relacionadas coas rutinas diarias van permitir que cada alumno e cada alumna progrese ao seu ritmo no desenvolvemento da súa autonomía.
- As actividades cooperativas incluídas nas fichas de plástica e na suxestión de actividades da proposta didáctica.
- Ampla gama de recursos dispoñibles no proxecto para abordar un mesmo contido segundo o nivel competencial e os procesos de pensamento de cada pequeno e pequena (por exemplo, os contidos matemáticos ou os lingüísticos pódense traballar con soportes visuais, materiais impresos para escribir, dixitalmente, a través de materiais manipulativos, das actividades psicomotrices, musicais... en función das necesidades de cada un).
- Flexibilización dos tempos.
- Recursos que favorecen a colaboración familia-escola.
- Actividades propostas en cada unha das fichas onde se ofrecen diferentes estratexias e alternativas para asimilar os contidos.
- Actividades abertas e realizables para todo o alumnado con máis

ou menos axuda.

- Se é necesario, contar con medidas de atención á diversidade externas á aula: pediatra, logopeda, fisioterapeuta, profesor de apoio, traballador social, pedagogo, psicólogo...

Planificación da convivencia. Contidos transversais

- **Coidamos a nosa saúde:** insistiremos na importancia dunha dieta saudable.
- **Protexemos o medio:** intentaremos concienciar os alumnos e as alumnas sobre a importancia de xerar o menor impacto posible no medio nas saídas que realicen.
- **Todos somos iguais:** traballaremos e dramatizaremos diferentes situacións nas que os nenos e as nenas adopten roles das profesións que se traballan.
- **Aprendemos educación viaria:** fomentaremos o respecto cara á normas de circulación viaria.
- **Emprendemento:** favoreceremos situacións nas que os nenos e as nenas teñan que responsabilizarse no coidado dos obxectos e materiais dos cantos da clase.

Plan das tecnoloxías da información e da comunicación

- **DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos:***
xogos suxeridos para esta unidade:
 - “Secuencias cronolóxicas”.
 - “Os sons que nos rodean”.
 - “Muro de cores”.
 - “Lectura na clase”.
 - “Sopa de profesións”.
 - “Quen vive aí?”.
 - “Rotapuzle xeométrico”.
 - “Cambiamos de estación”.
- **Parque Dixital Infantil:** nel poderemos:
 - Visualizar o conto animado *Aventura no espazo*.
 - escoitar as cancións da unidade.
 - Acceder aos recursos interactivos dos materiais de aula dixitais:
 - Mural interactivo da unidade 4.
 - Despregable de números e ordinais.
 - Calendario semanal cos pictogramas do tempo atmosférico.
 - Regretas para compoñer cantidades.

<ul style="list-style-type: none"> – Nenos para vestir con roupa propia de inverno. – Tarxetas de palabras, nexos e pictogramas para compoñer textos sinxelos. <ul style="list-style-type: none"> • Acceder ás webs recomendadas para esta unidade. • Realizar algunhas fichas dixitalizadas de matemáticas e lectoescritura, incluídas nos contidos extra do Parque Dixital Infantil. • Minisite Pop!: para repasar e ampliar o vocabulario e as expresións en inglés traballadas nesta unidade. Ademais, os pequenos e as pequenas poderán exercitar as súas destrezas lingüísticas a través da audición de contos, <i>chants</i> fonéticos, cancións en inglés, lectura de imaxes... • Visualizar o vídeo-documental didáctico <i>O espazo</i>. • Libro dixital.
Valoración da aprendizaxe
<p>Técnicas de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observación directa e sistemática. • Diálogos cos nenos e coas nenas. • Valoración das actividades e o traballo realizado ao longo da unidade. • Observación do comportamento dos nenos e das nenas. • Recollida de información por parte da familia e outros membros do equipo docente. <p>Instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rexistro diario de incidencias. • Rexistro da unidade. • Portfolio. • Informe de avaliación trimestral.
Actividades de avaliación
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dicir o nome do noso planeta. 2. Explicar de xeito moi sinxelo a utilidade dos satélites artificiais. 3. Debuxar a Lúa en diferentes fases. 4. Pedirlles que comenten os datos que aprendesen sobre o universo. 5. Nomear o medio de transporte no que viaxan os astronautas. 6. Resolver algunhas sumas. 7. Sinalar no despregable os números do 1 ao 9 e seguir a direccionalidade co dedo. Escribilos no encerado. Asocialos coas cantidades de obxectos que correspondan. 8. Nomear pezas de roupa para que os nenos e as nenas digan se son propias do inverno. 9. Localizar obxectos no espazo nas situacións indicadas polo docente.

10. Sinalar obxectos da clase que teñan forma esférica.
11. Pedirlles que conten as accións que realizan durante o día tendo en conta a temporalidade destas.
12. Inventar un final diferente para o conto da unidade.
13. Mostrarlles unha serie de obxectos para que realicen estimacións de tamaño e de medida.
14. Contestar xestual ou verbalmente a sinxelas preguntas formuladas en inglés.

Unidade 5. Subindo á montaña

Temporalización
Esta unidade desenvolverase no inicio da primavera. Terá unha duración aproximada de 30 a 40 días . Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado.
Xustificación
<p>A chegada da primavera produce cambios no contorno que permiten aos nenos e ás nenas pasar máis tempo ao aire libre. Por iso, o centro de interese desta unidade vai ser un novo tipo de paisaxe: a montaña. Van coñecer como se forman, cales son as súas partes principais, onde se atopan xeograficamente algunhas importantes, cal é a súa fauna e flora característica e que alimentos e produtos proporcionan, como varía a temperatura nas diferentes zonas da montaña, que deportes que se poden practicar nela, etc. Todo iso sen deixar de insistir na importancia de respectar a natureza.</p> <p>Abordaremos a estación primaveral a través dunha serie de recursos dispoñibles no proxecto: láminas de ambientación, festas e traballo cooperativo, cancións, sons relacionados coa estación...</p>
Concreción curricular
Competencias clave
<ul style="list-style-type: none">• Utilizar estratexias e coñecementos previos para adquirir aprendizaxes novas. (AA) (SIEEA)• Elixir o xeito máis adecuado de realizar unha determinada tarefa. (AA)• Discriminar alimentos beneficiosos para a saúde. (AA) (SIEEA)• Desenvolverse con progresiva autonomía en ámbitos diferentes. (SIEEA) (AA)• Controlar o ton, a postura, o equilibrio, os movementos globais e finos. (SIEEA)• Actuar con iniciativa en situacións cotiás. (SIEEA)• Regular a expresión de sentimentos e emocións. (SIEEA)• Asumir pequenas responsabilidades. (SIEEA)• Mostrarse colaborador na clase. (CSC)• Apreciar a importancia das plantas e dos animais para as persoas. (CMCBCT)• Nomear cambios que observa no contorno. (CMCBCT) (CL)• Coñecer alimentos característicos da paisaxe de montaña. (CMCBT)• Comprender a importancia de coidar a natureza. (CSC)• Identificar diferentes paisaxes. (CMCBCT)

- Coñecer aspectos relevantes relacionados coa paisaxe de montaña. (CMCBCT)
- Nomear algúns animais de montaña. (CMCBCT)
- Relacionar algúns obxectos coa paisaxe da que son característicos. (CMCBCT)
- Recoñecer calidades nos obxectos de tamaño, medida, cantidade, forma e cor. (CMCBCT)
- Recoñecer as formas traballadas en obxectos do seu contorno. (CMCBCT)
- Asociar algúns alimentos e produtos co animal que os proporciona. (AA) (CMCBG)
- Localizar obxectos e localizarse a si mesmo no espazo atendendo a diferentes criterios. (CMCBCT)
- Ler, realizar e interpretar series. (CMCBCT)
- Coñecer a función básica dalgún instrumento tecnolóxico. (CD)
- Comunicarse cun vocabulario, pronunciación e articulación correctos. (CL)
- Utilizar os nomes colectivos. (CL)
- Ler e escribir números, palabras e frases relevantes. (CL)
- Utilizar estratexias diversas para comprender o que os demais din: atender ao ton de voz, á entoación, ás pausas... (CL) (AA)
- Realizar as súas producións con imaxinación, creatividade, iniciativa persoal, sensibilidade e sentido estético. (CEC)
- Utilizar as posibilidades expresivas do seu corpo. (CSIEEA) (CL)
- Comprender a información de imaxes, códigos, carteis, etiquetas, nexos, pictogramas... (CL)
- Producir algunha palabra en inglés no momento adecuado. (CL)
- Utilizar o ordenador para xogar ou buscar información. (CD)

Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none">• Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas.• Comprender a importancia que ten para a saúde a actividade física, a práctica dalgún deporte con fins non competitivos e a alimentación saudable.• Ter unha imaxe positiva de si mesmo a través do coñecemento e valoración das características persoais e das propias capacidades e limitacións.• Progresar na motricidade global, realizando movementos máis coordinados e complexos, controlando o ton e o movemento.• Realizar actividades motoras finas que requiran maior precisión.• Responsabilizarse, na medida das súas posibilidades, no coidado da natureza.• Ser capaz de planificar e secuenciar a propia acción para resolver problemas da vida cotiá, buscando axuda e colaboración cando sexa necesario.• Controlar, de xeito adecuado á súa idade, algúns sentimentos e emocións.	
Contidos	<ul style="list-style-type: none">• Estruturación do esquema corporal.• Imaxe positiva de si mesmo.• Coidado da saúde: a actividade física, alimentos saudables e alimentos prexudiciais.• Autonomía progresiva e nas rutinas relacionadas coa hixiene, a alimentación, o vestido e nas actividades de clase.• Progreso na motricidade global e fina.• Xogos e actividades psicomotrices.• Educación emocional: o egoísmo.• Colaboración e respecto polos demais nas actividades cooperativas.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competenci as clave
<ul style="list-style-type: none">• Avanzar no coñecemento e	<ul style="list-style-type: none">• Progresa no coñecemento do seu esquema corporal.	SIEEA

estruturación do seu esquema corporal.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece as accións que pode realizar por si mesmo e aquelas para as que necesita axuda. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Intenta facer de novo as tarefas que lle custan. 	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolve unha imaxe axustada de si mesmo ou de si mesma. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe que debe facer exercicio e que as froitas e verduras son beneficiosas para a saúde. 	SIEEA
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolverse con autonomía progresiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza adecuadamente os obxectos relacionados coas rutinas cotiás e coas actividades escolares. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Progresa na adquisición de hábitos de hixiene, descanso, alimentación e seguridade persoal. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Demostra autonomía e iniciativa nas tarefas realizadas cooperativamente. 	SIEEA; CSC
<ul style="list-style-type: none"> • Progresar na motricidade global e fina. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza movementos combinados co corpo. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Mantén o equilibrio estático e dinámico. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Adquire maior precisión na realización de trazos e grafías. 	SIEEA; CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza con destreza os instrumentos. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Mellora a coordinación óculo-manual. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Participa nos xogos e actividades psicomotrices. 	SIEEA; CSC
<ul style="list-style-type: none"> • Identificar, expresar e controlar emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe que debe compartir as súas cousas cos demais. 	SIEEA
Área: Coñecemento do medio		

<p>Obxectivos didácticos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observar os cambios que se producen no contorno coa chegada da primavera. • Coñecer diferentes tipos de paisaxe. • Identificar a paisaxe de montaña. • Coñecer as partes dunha montaña. • Identificar árbores e plantas propias da paisaxe de montaña. • Coñecer animais de montaña e os alimentos e produtos que nos proporcionan. • Discriminar alimentos vexetais que se poden atopar na montaña. • Coñecer o traballo que realizan os pastores e as pastoras. • Realizar agrupacións, clasificacións e seriacións atendendo a diferentes criterios. • Identificar algunhas propiedades dos obxectos: recto-curvo, lixeiro-pesado. • Obter as tonalidades dalgunhas cores. • Discriminar tamaños e medidas: grande-mediano-pequeno-máis pequeno, ancho-estreito, longo-curto. • Identificar os cardinais 0 e 10. • Realizar as grafías dos números do 0 ao 10 e asocialos coas súas cantidades e ordinais correspondentes. • Identificar o anterior e o posterior dun número dado. • Situar no espazo atendendo a diferentes nocións espaciais: arriba-abaixo, entre, ao lado, esquerda-dereita, preto-lonxe. • Discriminar a forma cúbica. • Adquirir nocións básicas de orientación temporal: antes-despois. • Iniciarse na resolución de problemas matemáticos sinxelos.
<p>Contidos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Estacións do ano: a primavera. • Diferentes tipos de paisaxe. Elementos propios de cada paisaxe. • A paisaxe de montaña. • Partes da montaña: cume, faldra ou ladeira, pé. • O val.

	<ul style="list-style-type: none"> • Algúns datos curiosos sobre as montañas: como se forman e agrupan, idade, nome dalgunhas importantes... • Árbores, arbustos e plantas da montaña. • Alimentos vexetais que poden obterse nas montañas. • Animais da montaña. • Alimentos e produtos proporcionados polos animais de montaña. • Profesión: pastor/a. • Obxectos e pezas de roupa relacionados con diferentes paisaxes. • Situacións espaciais: arriba-abaixo, entre, ao lado, esquerda-dereita, preto-lonxe. • Tamaños e medidas: grande-mediano-pequeno-máis pequeno, ancho-estreito, longo-curto. • Forma: o cubo. • Cuantificadores: menos que, ningún. • Cardinais 0 e 10. • Repaso de cardinais traballados: series ascendente e descendente de números. • O anterior e o posterior dun número. • Propiedades dos obxectos: recto-curvo, lixeiro-pesado. • Sumas. • Iniciación á resta. • Nocións temporais: antes-despois. • Obtención das tonalidades de diferentes cores. • Discriminación de obxectos agochados.
--	---

Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
---	--	--

Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Expresar oralmente algúns cambios que se producen no medio coa chegada da primavera. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nomea algúns dos cambios que se producen na primavera. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Conta como cambian as actividades que realiza en primavera. 	CMCBCT; CL
<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarse no coñecemento da paisaxe de montaña. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica diferentes paisaxes e os elementos propios de cada un. 	CMCBCT

	• Nomea as partes dunha montaña.	CMCBCT; CL
	• Coñece árbores, arbustos e plantas característicos da montaña.	CMCBCT
	• Identifica animais de montaña.	CMCBCT
	• Nomea alimentos e produtos de orixe vexetal propios da montaña.	CMCBCT; CL
	• Relaciona alimentos e produtos co animal que os proporciona.	CMCBCT; AA
	• Achega datos sobre a paisaxe de montaña: como se forman, idade, variación do clima, o nome dalgunhas...	CMCBCT
	• Coñece o traballo que realizan os pastores.	CMCBCT
• Progresar nas habilidades lóxico-matemáticas.	• Nomea a situación espacial de obxectos.	CMCBCT; CL
	• Realiza estimacións de tamaños e medidas.	CMCBCT
	• Identifica a propiedade recto-curvo e lixeiro-pesado.	CMCBCT; AA
	• Aplica adecuadamente os cuantificadores menos que e ningún.	CMCBCT
	• Discrimina a forma cúbica.	CMCBCT; AA
	• Escribe os números do 0 ao 10.	CMCBCT; CL
	• Identifica o anterior e o posterior dun número dado.	CMCBCT
	• Resolve sumas.	CMCBCT; AA
	• Iniciouse na realización de restas sinxelas.	CMCBCT; AA
	• Obtén tonalidades de diferentes cores.	CMCBCT; CEC
	• Realiza clasificacións tendo en conta as calidades traballadas.	CMCBCT; AA
	• Oriéntase atendendo ao criterio antes-despois.	CMCBCT

	<ul style="list-style-type: none"> • Resolve problemas matemáticos sinxelos. 	CMCBCT; AA
Área: Linguaxes: comunicación e representación		
Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarse na lectura e na escritura. • Ler e escribir palabras básicas e textos moi curtos e sinxelos. • Progresar na expresión oral e na comprensión verbal, coñecendo algunhas das normas que rexen o intercambio lingüístico. • Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles. • Ordenar imaxes seguindo unha secuenciación temporal correcta. • Ler e interpretar imaxes, códigos, carteis, etiquetas, nexos, pictogramas... • Realizar descricións utilizando adecuadamente os tempos verbais. • Valorar a linguaxe oral como medio de relación cos demais respectando as normas que rexen o intercambio lingüístico. • Iniciarse no coñecemento do substantivo colectivo. • Utilizar diferentes linguaxes para comunicarse. • Coñecer e utilizar algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás. • Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos, entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente. • Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas nas linguaxes plástica, musical e corporal, e realizar actividades de representación e expresión artística para comunicar vivencias e emocións mediante o emprego de diversas técnicas. 	

Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Contos: <i>Subindo á montaña</i>; <i>O egoísmo</i>; <i>Heidi</i>. • Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira. • Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas, trabalinguas... • Iniciación na lectura e na escritura. • Lectura e interpretación de imaxes, carteis, etiquetas e pictogramas. • Lectura e escritura de palabras familiares e textos sinxelos. • Realización de descrições sinxelas e evocación de feitos cotiáns. • Iniciación no uso do nome colectivo. • Técnicas e materiais da linguaxe plástica. • Sons propios da paisaxe de montaña. • Cancións da unidade: <i>Pola montaña</i>; <i>Adiviña</i>, <i>adiviñanza</i>; canción da primavera: <i>Viva a primavera</i>; <i>Going through the mountains</i>. • Utilización de diferentes linguaxes para comunicarse. • Posibilidades expresivas do corpo. • Tecnoloxías da información e da comunicación: o ordenador.
-----------------	---

Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Avanzar na comprensión verbal e na expresión oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atende e responde a explicacións e indicacións máis complexas. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Inventa principios e finais diferentes dos contos lidos na clase. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Estrutura frases de maior complexidade gramatical. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende a información proporcionada por diferentes medios (orais, visuais...). 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Exprésase de xeito adecuado. 	CL

	<ul style="list-style-type: none"> • Garda a quenda para falar, respecta a opinión dos demais, non interrompe... 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> • Participa en diferentes situacións comunicativas. 	CL; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • Amplía o seu vocabulario. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Participa en xogos lingüísticos. 	CL; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza descrições. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Conta aos seus compañeiros e compañeiras feitos utilizando os tempos verbais adecuadamente. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Nomea o colectivo dunha palabra dada. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarase na lectura e na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • Escribe números, palabras e textos sinxelos. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende e aplica a información proporcionada polas etiquetas, os carteis, as imaxes e os pictogramas. 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> • Le palabras e textos sinxelos. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Relaciona textos coa imaxe á que aluden. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Compón frases con palabras, nexos e pictogramas. 	CL
<ul style="list-style-type: none"> • Aprender e utilizar algunhas palabras en inglés nas actividades cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sinala algúns obxectos e imaxes cando os nomeamos en inglés. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Repite palabras e expresións nomeadas polo docente. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Di espontaneamente algunhas palabras e expresións en inglés. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> • Reproduce algunhas cancións en lingua 	CL; CEC

	estranxeira.	
<ul style="list-style-type: none"> • Expresarse a través de diferentes linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza producións plásticas utilizando diferentes técnicas e materiais. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Achega as súas ideas nas actividades plásticas realizadas cooperativamente. 	CEC; SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Discrimina diferentes sons. 	CEC; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolve a memoria auditiva. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Aprende e baila algunhas cancións. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Participa nas dramatizacións e nos xogos simbólicos adoptando diferentes roles. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe que pode expresarse e comunicarse co seu corpo. 	CL; SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> • Participa nas actividades plásticas, musicais e de expresión corporal. 	CEC; CSC
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizar adecuadamente os recursos e medios que achegan as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza adecuadamente algúns dispositivos do centro. 	CD
	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe que non debe permanecer moito tempo vendo a TV ou diante do ordenador ou tableta. 	CD; AA
Metodoloxía		
<u>Recursos</u> <ul style="list-style-type: none"> • Mural da unidade. • Materiais para ambientar e decorar a aula: árbore tridimensional; despregable de números e ordinais; despregable de aniversario; tren de asistencia despregable; calendario semanal do tempo cos pictogramas do tempo atmosférico; horario; rótulos de accións, lugares e obxectos; mural do mapa do mundo; mural do mapa de España; láminas de arte (<i>A dama</i> 		

do armiño, de Leonardo da Vinci, e *Flores e froitas*, de Renoir); fotografías de ambientación da unidade; fotografías de montañas e cordilleiras; traballos realizados nas actividades plásticas.

- Contos.
- Láminas secuenciadas do conto.
- Tarxetas de palabras.
- Tarxetas de pictogramas.
- Nexos.
- Regretas.
- Dominó.
- Taboleiros de costura.
- Dado multicasas.
- Láminas para debuxar e copiar.
- Unidade *Penso, calculo, razo* 3.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Sumas e restas do material manipulativo individual.
- Etiquetas de psicomotricidade.
- Semáforo.
- Distintivo de responsabilidade.
- Libro viaxeiro do personaxe.
- CD de cancións; CD de música clásica; CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés e DVD de contos animados.
- DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*.
- Libro dixital.
- Parque Dixital Infantil.
- Materiais utilizados nas actividades plásticas e psicomotrices.
- Materiais utilizados para a organización dos diferentes recantos.
- Outros recursos incluídos na caixa do material da aula.

Espazos

- Recanto da lectura e da linguaxe oral: recanto da linguaxe oral.
- Recanto da flora e a fauna.
- Recanto do xogo simbólico: recanto do deporte; recanto do tendeiro.
- Recanto para traballar e pensar.
- Recanto tecnolóxico.

Estratexias metodolóxicas

- Formulación de preguntas aos nenos e ás nenas para detectar os seus

coñecementos previos sobre os contidos que se van desenvolver.

- Fomento do traballo cooperativo a través das actividades plásticas e outras suxeridas na proposta didáctica.
- Desenvolvemento dos procesos de pensamento mediante actividades encamiñadas á organización, comprensión, análise e interpretación da información.
- Motivación a través de centros de interese e temas monográficos (pseudoproxectos) que esperten a curiosidade e o desexo de aprender do alumnado.
- Avaliación baseada na toma de conciencia persoal.
- Oportunidade de repaso, reforzo e ampliación.
- Realización de diferentes xogos suxeridos na proposta didáctica e no Libro de psicomotricidade.
- Utilización dos diferentes materiais e recursos dispoñibles na aula.
- Repaso e reforzo dos contidos a través da linguaxe musical, artística e plástica.
- Establecemento de pautas homoxéneas de actuación coa familia mediante diferentes recursos: titorías, tríptico *Aprendo coa miña familia*, comunicacións recíprocas a través do Libro para a familia *Xuntos, mellor...*
- Establecemento de debates nos que os nenos e as nenas se poidan expresar libremente.
- Recreación de situacións cotiás e reais relacionadas coas rutinas.
- Observación, manipulación, experimentación... con obxectos e materiais.
- Desenvolvemento de actitudes de escoita e colaboración nas tarefas de traballo cooperativo.
- Utilización do DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos* e acceso ao Libro dixital e ao Parque Dixital Infantil para aprender, repasar ou reforzar algúns contidos traballados.
- Creación de situacións na aula que potencien o desenvolvemento da linguaxe oral (preguntas do docente, asembleas, actividades en grupo, relato de vivencias...).
- Fomento da lectura e da escritura.
- Inclusión de temas transversais en todas as áreas do currículo.
- Fomento de situacións que promoven a actividade infantil e nas que os nenos e as nenas se senten protagonistas das súas aprendizaxes.

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

1. Observar e ler a primeira ficha da unidade para detectar os coñecementos previos do alumnado e comentar as imaxes.
2. Saír ao patio para conversar sobre os cambios producidos no contorno e na forma de vestir das persoas coa chegada da primavera.

3. escoitar as cancións, os contos a unidade e os sons da unidade.
4. Buscar imaxes de diferentes paisaxes. Preguntarlles que levarían se viaxasen a cada un deles. Deixar que se expresen libremente.
5. Conversar sobre a paisaxe de montaña. Explicarlles, de xeito moi sinxelo, como se forman as montañas, como se pode determinar se son novas ou antigas, como cambia a temperatura nas súas distintas partes... Formularlles algunhas preguntas para detectar o que coñecen do tema.
6. Debuxar unha montaña e sinalar as súas partes.
7. Localizar, con axuda do docente, algunhas montañas e cordilleiras importantes no mural do mapa do mundo do material de aula.
8. O docente nomeará alimentos e os alumnos e as alumnas dirán a súa procedencia animal ou vexetal.
9. Conversar sobre os beneficios das froitas e verduras para a saúde.
10. Debuxar un animal de montaña.
11. Dialogar sobre o traballo que realizan os pastores.
12. Introducir os contidos matemáticos da unidade e repasar os traballados en unidades anteriores utilizando os recursos dispoñibles na aula.
13. Amasar plastilina de diferentes cores e facer unha planta ou unha árbore.
14. Proporcionarlles un folio co debuxo da metade dunha flor para que os nenos e as nenas o completen.
15. Buscar imaxes de covas formadas no interior de montañas nas que se aprecien estalactitas e estalagmitas. Explicarlles como se forman.
16. Se viven preto dunha zona montañosa e é posible, organizar unha excursión. Tamén poderían visitar un parque próximo.
17. Conversar sobre a necesidade de coidar a natureza. Pedirlles que propoñan iniciativas para contribuír á súa protección.
18. Dialogar sobre os deportes de montaña. Insistirlles na importancia da actividade física para a saúde.
19. Realizar exercicios de picado, recortado, ensartado, costura, formación de quebracabezas, repaso de grafías de letras, palabras e números...
20. Debuxar un gran número 0 no chan para que os nenos e as nenas camiñen polo bordo.
21. Amasar boliñas de plastilina de diferentes tamaños e agrupalas tendo en conta o criterio grande-mediano-pequeno-máis pequeno.
22. Formar varias filas de 10 alumnos. Asignar a cada un un número cardinal e o seu correspondente ordinal. O docente dará diferentes ordes tendo en conta o número de cada pequeno.

23. Pedirlles aos nenos e ás nenas que localicen obxectos ou se sitúen nas diferentes posicións indicadas polo docente.
24. Escribir nun folio os números do 0 ao 10 e do 10 ao 0.
25. Nomear un número para que os pequenos e as pequenas digan o anterior e o posterior.
26. Compoñer e descompoñer cantidades.
27. Realizar sinxelas estimacións de peso (lixeiro-pesado).
28. Buscar obxectos pola clase que teñan forma cúbica.
29. Formular preguntas sobre os contos da unidade.
30. Formar frases coas tarxetas de palabras e pictogramas da unidade.
31. Resolver adiviñas e memorizar algunha poesía.
32. Formar frases con algunha palabra do vocabulario da unidade.
33. Contestar verbal ou xestualmente a algunhas preguntas sinxelas formuladas polo docente en inglés.
34. Bailar ao ritmo das cancións.

Linguaxe plástica e artística. Terceiro trimestre

Fichas de plástica:

1. A amendoeira na primavera. Traballo cooperativo.
2. Flores na miña mesa. Traballo cooperativo.
3. Os tons da cor marrón.
4. Un disface de bufo.
5. Facemos un bufo.
6. Un regalo para alguén que quero.
7. Día do Libro: personaxes do conto *Carapuchiña Vermella*. Traballo cooperativo.
8. Día do Medio: os tons do verde.

Outras actividades plásticas:

1. Facemos unha árbore de arxila. Traballo cooperativo.
2. Unha cordilleira entre todos. Traballo cooperativo.
3. Debuxamos flores.
4. O mural dos animais de montaña.
5. Facemos unha familia de bufos de plastilina.
6. Estampamos xoaniñas.

Educación musical

Cancións da unidade:

- *Pola montaña.*
- *Adiviña, adiviñanza.*
- Canción da primavera: *Viva a primavera.*
- *Going through the mountains.*

Versións instrumentais.**Actividades suxeridas coas cancións da unidade.****Sons da unidade (CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés):**

- Corrente dun río.
- Fervenza.
- Ovella.
- Vaca.
- Can.
- Cabra.
- Oso.
- Pita do monte.
- Aguia.

Outras actividades musicais:

1. Que soa?
2. Imos ao cine ou a un concerto.
3. Bailando o can-can. Actividades co CD de música clásica.

Educación psicomotriz**Xogos complementarios e psicomotores:**

1. Traballamos o control postural.
2. Historia dunha semente: dramatización.
3. Traballamos as flores.
4. Traballamos a organización temporal.
5. Xogamos a encestar.
6. Como é?
7. Somos lixeiros, somos pesados.
8. Nas plantas, follas arriba, raíces abaixo...
9. Secuencia temporal: de árbore á mesa.
10. Medimos con pasos longos e curtos. *Long / short.*

11. Dereita e esquerda. *Right / left*.
12. Traballamos os conceptos espaciais arriba-abaixo, preto-lonxe. *Up / down, near / far*.
13. Exercicio de relaxación.

Educación do comportamento

Nesta unidade imos traballar para que os nenos e as nenas desenvolvan nos xogos actitudes como a solidariedade, o respecto, a cooperación, o compañeirismo e o cumprimento das normas que os rexen. Ademais, imos formar os nenos e as nenas para que desenvolvan pautas de conduta que lles axuden a adaptarse ás novas condicións climatolóxicas e a protexer o seu corpo. Seguiremos traballando comportamentos relacionados coa autonomía persoal, a expresión de sentimentos, o coidado dos espazos...

As habilidades lóxico-matemáticas

Nesta unidade abordamos os seguintes contidos matemáticos: os números do 0 ao 10; ordinal 10.º; repaso de cores e tonalidades; propiedade igual-diferente, recto-curvo, lixeiro-pesado; tamaños e medidas grande-mediano-pequeno-máis pequeno, longo-curto, ancho-estreito; situación espacial esquerda-dereita, preto-lonxe, entre, ao lado; repaso das formas circular, triangular, oval, rómbica e rectangular; forma cúbica; cuantificadores ningún, menos que; ordenación temporal antes-despois; series; sumas; iniciación á resta. Para traballalos, o proxecto dispón dos seguintes recursos:

- Regretas do material de aula.
- Despregable de números e ordinais do material de aula.
- Dominó do material de aula.
- Dado multicasas do material de aula.
- Unidade *Penso, calculo, razoo* 3.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Sumas e restas do material manipulativo individual.
- Xogos interactivos do DVD *Aprendemos e xogamos*.
- Fichas da unidade.
- Suxestión de actividades para as fichas da unidade incluídas na proposta didáctica.
- Actividades para desenvolver as habilidades lóxico-matemáticas incluídas na proposta didáctica desta unidade.
- Fichas do material fotocopiado.

Proxecto lingüístico

Vocabulario da unidade: montaña, costa, cume, aba, pé, val, serra, cordilleira, mozo, vello, volcán, chaira, cascada, rocha, prado, bosque, piñeiro, abeto, arando, xenebreiro, cero, azucena, chocallo, queixo, leite, décimo, ovella, carneiro, la, pesado, lixeiro, coiro, escalar, cabra montés, lince, armiño, oso, vaca, piña, aguiá real, falcón, voitre, cubo, cova, esquí, sendeirismo...

Desenvolvemento da expresión oral. Obxectivos:

- Formar estruturas gramaticais máis complexas.
- Iniciar os nenos e as nenas nos nomes colectivos.
- Progresar no desenvolvemento da expresión oral e da comprensión verbal.

Contos: *Subindo á montaña; O egoísmo; Heidi.*

Outros recursos literarios:

- Poesías: *A primavera; A miña pranta; O yeti; Cun cero; Nesta montaña; Ata o horizonte; Flores do campo.*
- Adiviñas: *A néboa; Unha montaña.*
- Refráns.
- Dramatización: *Chegou a primavera!*

Medidas de atención á diversidade

- Programacións abertas e flexibles para que os alumnos e as alumnas consigan aprendizaxes significativas e relevantes.
- A organización do espazo por recantos permite que o alumnado traballe en función das súas necesidades, ritmos e intereses.
- A secuenciación de contidos en orde de dificultade crecente.
- Repaso continuo dos contidos traballados.
- As actividades relacionadas coas rutinas cotiás van permitir que cada alumno e cada alumna progrese ao seu ritmo no desenvolvemento da súa autonomía.
- As actividades cooperativas incluídas nas fichas de plástica e na suxestión de actividades da proposta didáctica.
- Ampla gama de recursos dispoñibles no proxecto para abordar un mesmo contido segundo o nivel competencial e os procesos de pensamento de cada pequeno e pequena (por exemplo, os contidos matemáticos ou os lingüísticos pódense traballar con soportes visuais, materiais impresos para escribir, dixitalmente, a través de materiais manipulativos, das actividades psicomotrices, musicais... en función das necesidades de cada un).
- Flexibilización dos tempos.
- Recursos que favorecen a colaboración familia-escola.
- Actividades propostas en cada unha das fichas onde se ofrecen

diferentes estratexias e alternativas para asimilar os contidos.

- Actividades abertas e realizables para todo o alumnado con máis ou menos axuda.
- Se é necesario, contar con medidas de atención á diversidade externas á aula: pediatra, logopeda, fisioterapeuta, profesor de apoio, traballador social, pedagogo, psicólogo...

Planificación da convivencia. Contidos transversais

- **Coidamos a nosa saúde:** realizaremos diversos proxectos para que os nenos e as nenas valoren a importancia das plantas e dos animais para a vida.
- **Protexemos o medio:** propoñeremos a creación dun pequeno xardín ou horta no patio do colexio para que os alumnos e as alumnas se encarguen do coidado deste espazo.
- **Bos cidadáns e cidadás:** insistiremos na adopción de comportamentos adecuados nas saídas que realicemos e na resolución de problemas por medio do diálogo.
- **Todos somos iguais:** implicaremos os nenos e as nenas por igual no coidado dos cantos.
- **Consumo responsable:** estableceremos debates para conseguir que sexan responsables á hora de consumir e parodiaremos anuncios que creamos que conteñen mensaxes enganosas.
- **Aprendemos educación viaria:** afianzaremos conceptos relacionados coa seguridade viaria a través de dramatizacións.
- **Emprendemento:** solicitaremos aos nenos e ás nenas que expoñan ideas

e iniciativas para contribuír ao coidado dos ámbitos naturais.

Plan das tecnoloxías da información e da comunicación

- **DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*:**
xogos suxeridos para esta unidade:
 - “Cambiamos de estación”.
 - “Segue a serie”.
 - “Xogamos con mapas”.
 - “Pelotas ao bote”.
 - “Viaxeiros ao tren!”.
 - “Animais comellóns”.
 - “Onde viven?”.
 - “Xogamos con regretas”.
 - “Posicións”.
 - “Dominó matemático”.
 - “Sopa de profesións”.
- **Parque Dixital Infantil:** nel poderemos:
 - Visualizar o conto animado *Subindo á montaña*.
 - escoitar as cancións da unidade.
 - Acceder aos recursos interactivos dos materiais de aula dixitais:
 - Mural interactivo da unidade 5.
 - Despregable de números e ordinais.
 - Calendario semanal cos pictogramas do tempo atmosférico.
 - Regretas para compoñer cantidades.
 - Nenos para vestir con roupa propia de primavera.
 - Tarxetas de palabras, nexos e pictogramas para compoñer textos sinxelos.
- Acceder ás **webs recomendadas** para esta unidade.
- Realizar algunhas fichas dixitalizadas de matemáticas e lectoescritura, incluídas nos **contidos extra** do Parque Dixital Infantil.
- **Minisite Pop!:** para repasar e ampliar o vocabulario e as expresións en inglés traballadas nesta unidade. Ademais, os pequenos e as pequenas poderán exercitar as súas destrezas lingüísticas a través da audición de contos, *chants* fonéticos, cancións en inglés, lectura de imaxes...
- Visualizar o **vídeo-documental didáctico** *A montaña*.
- **Libro dixital.**

Valoración da aprendizaxe

Técnicas de avaliación:

- Observación directa e sistemática.
- Diálogos cos nenos e coas nenas.
- Valoración das actividades e o traballo realizado ao longo da unidade.
- Observación do comportamento dos nenos e das nenas.
- Recollida de información por parte da familia e outros membros do equipo docente.

Instrumentos de avaliación:

- Rexistro diario de incidencias.
- Portfolio.
- Rexistro da unidade.

Actividades de avaliación

1. Debuxar unha montaña e sinalar as súas partes.
2. Nomear alimentos e produtos que se poidan obter de animais de montaña.
3. Describir paisaxes diferentes á de montaña.
4. Dicir os obxectos que levarían se fosen á praia.
5. Debuxar unha árbore e unha planta.
6. Expresar os cambios que se producen no contorno coa chegada da primavera.
7. Debuxar unha casa entre dúas montañas, no val.
8. Buscar obxectos con forma cúbica na aula.
9. Agrupar e clasificar obxectos atendendo aos criterios dados polo docente.
10. Inventar un final diferente para o conto da unidade.
11. Observar unha secuencia do conto da unidade e explicar coas súas propias palabras a trama.
12. Escribir os números do 0 ao 10.
13. Resolver sumas e restas.
14. Dicir o anterior e o posterior dun número dado.

Unidade 6. Os bufos

Temporalización
Esta unidade terá unha duración aproximada de 30 a 40 días . Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado.
Xustificación
Achégase o final do curso e dunha etapa educativa tras unha longa andaina na que todos fixemos un grande esforzo. A última unidade dedicárase ao mundo animal a través do bufo , un simpático animalíño que os alumnos e as alumnas xa coñecen porque acompaña ao personaxe Plin nas súas aventuras. A través das fichas e doutros recursos dispoñibles na clase, van descubrir como é o seu corpo, onde vive, como nace e medra, como son as crías, como se alimenta, quen son os seus inimigos... Ademais, coñecerán as características doutros animais (tipo de pel, forma de desprazarse, etcétera). Seguimos traballando a adquisición de hábitos (hixiene tras o contacto cos animais), a expresión de sentimentos, a autonomía persoal, o respecto cara ao mundo animal, a alimentación saudable e o exercicio físico.
Concreción curricular
Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Abordar novas tarefas con seguridade. (SIEEA) (AA) • Desenvolverse autonomamente nos diversos ámbitos. (SIEEA) • Atender a expresións faciais para coñecer o estado anímico das persoas que o rodean. (SIEEA) • Realizar actividades motoras finas con precisión. (SIEEA) • Demostrar actitudes de coidado cara aos animais. (CSC) • Saber que a alimentación equilibrada e o deporte son saudables. (AA) • Mostrar coordinación nos seus desprazamentos e movementos globais. (SIEEA) • Coñecer algúns datos sobre os bufos. (CMCBCT) • Establecer relacións entre animais e o medio físico en que viven. (CMCBCT) • Coñecer as características morfolóxicas e a forma de desprazarse de diferentes animais. (CMCBCT) • Comprender que debe lavar as mans logo do contacto cun animal. (SIEEA) (AA) • Discriminar formas, cores e tamaños. (CMCBCT) • Aplicar correctamente os cuantificadores aprendidos. (CMCBCT)

- Recoñecer a situación espacial de obxectos. (CMCBCT)
- Ordenar coleccións de elementos atendendo a diversos criterios. (CMCBCT)
- Contar ata 10. (CMCBCT)
- Posuír un vocabulario acorde á idade. (CL)
- Realizar descrições utilizando estruturas gramaticais máis complexas. (CL)
- Comprender o guión de contos máis extensos e reproducilos coas súas palabras. (CL)
- Realizar os trazos e grafías de letras, palabras e números seguindo a direccionalidade da lectoescritura. (CL)
- Adaptar o ritmo do corpo a diferentes melodías. (CEC)
- Facerse entender. (CL) (AA)
- Ler e interpretar imaxes, códigos, nexos, etiquetas e pictogramas. (CL)
- Ler palabras e frases curtas. (CL)
- Producir materiais decorativos, artísticos e debuxos persoais con diferentes técnicas e maior presenza de detalles. (CEC)
- Aceptar as opinións dos seus compañeiros e compañeiras e o rol que se lle asigne nas actividades cooperativas. (SIEEA) (CSC)
- Memorizar e reproducir cancións, poemas, frases curtas e algúns sons. (CEC)
- Entender palabras e expresións en inglés. (CL)
- Utilizar o corpo para expresarse. (CL)
- Bailar seguindo diferentes ritmos. (CEC)
- Progresar no manexo do ordenador e doutros recursos tecnolóxicos. (CD)

Área: Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver hábitos relacionados coa hixiene tras o contacto con animais. • Desenvolver actitudes e hábitos de axuda e colaboración con nenos, nenas e adultos, adecuando o seu comportamento ás necesidades e demandas dos outros. • Establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas, en condicións de igualdade e cunha actitude de aceptación das diferenzas. • Aprender a coñecer, valorar e aceptar as regras que rexen determinados contextos e situacións (xogos, rutinas, escola, familia...). • Ter unha imaxe axustada de si mesmo a través do coñecemento e a valoración das características persoais e das propias capacidades e limitacións. • Progresar no desenvolvemento da motricidade global e fina. • Progresar na adquisición de hábitos relacionados coa limpeza e a orde do contorno. • Demostrar maior iniciativa nas tarefas realizadas cooperativamente. • Coñecer a importancia que ten para a saúde a actividade física e a alimentación saudable.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Avance no coñecemento do corpo. • Imaxe positiva e axustada de si mesmo. • Coidado da saúde: a actividade física e a alimentación saudable. • Progresivo control das necesidades básicas. • Hábitos relacionados coas actividades cotiás. • Hixiene relacionada co contacto con animais. • Movimentos e posturas corporais. • Progreso na motricidade global e fina. • Xogos e actividades psicomotrices. • Desenvolvemento de actividades de axuda e colaboración. • Identificación e control de sentimentos e emocións.
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave	

Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competencia s clave
<ul style="list-style-type: none"> Avanzar no coñecemento e estruturación do seu esquema corporal. 	<ul style="list-style-type: none"> Posúe un coñecemento do corpo adecuado á súa idade. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolve unha imaxe axustada e positiva de si mesmo. 	SIEEA; AA
<ul style="list-style-type: none"> Comprender a importancia dalgúns coidados para manterse san. 	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que debe lavar as mans tras o contacto cun animal. 	SIEEA; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Comprende que debe probar diferentes alimentos e practicar exercicio. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Aséase cando o require e descansa o suficiente. 	SIEEA; AA
<ul style="list-style-type: none"> Ser progresivamente autónomo na satisfacción das necesidades básicas e en rutinas e hábitos cotiáns. 	<ul style="list-style-type: none"> Realiza as actividades e rutinas cotiás de xeito progresivamente autónomo. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Aplica os hábitos adquiridos nas súas actividades cotiás. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Colabora cos seus compañeiros e compañeiras nas diferentes actividades e tarefas de clase. 	CSC; AA
<ul style="list-style-type: none"> Progresar na motricidade global e fina. 	<ul style="list-style-type: none"> Coordina os movementos globais do corpo en distintas situacións. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Adquire maior dominio e precisión nos movementos finos. 	SIEEA
	<ul style="list-style-type: none"> Participa nos xogos e actividades psicomotrices. 	SIEEA; CSC
Área: Coñecemento do medio		
Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> Coñecer algúns datos sobre os bufos. Desenvolver hábitos de coidado e respecto cara aos animais. Identificar o tipo de pel dalgúns animais. Discriminar o medio no que viven e a forma de desprazarse dalgúns animais. Realizar as grafías dos números do 0 ao 10 e asocialos aos seus ordinais e cantidades. 	

	<ul style="list-style-type: none">• Resolver correctamente problemas matemáticos sinxelos.• Realizar series.• Resolver sumas.• Iniciarse na operación resta.• Orientarse no espazo atendendo aos criterios traballados.• Utilizar adecuadamente os cuantificadores.• Realizar estimacións de tamaños e medidas.• Obter tonalidades de diferentes cores.• Discriminar figuras xeométricas.• Agrupar, comparar e clasificar obxectos atendendo aos criterios de cor, forma, tamaño, cantidade, medida, situación espacial... aprendidos.• Discriminar as propiedades igual-diferente, aberto-pechado, rápido-lento.	
Contidos	<ul style="list-style-type: none">• Os esquíos: características morfolóxicas, tipos, como se alimentan, como nacen e medran, quen son os seus inimigos, en que lugares viven, como son as crías, outros animais da súa especie...• A pel de diferentes animais: pelos, plumas, escamas...• Forma de desprazarse de diferentes animais.• Actitudes de coidado e respecto cara aos animais.• Repaso das nocións espaciais traballadas.• Repaso dos tamaños e medidas traballados.• Repaso das figuras xeométricas traballadas.• Repaso dos cardinais e ordinais traballados.• Composición e descomposición de números.• Resolución de operacións matemáticas básicas: sumas e restas.• Propiedades dos obxectos: aberto-pechado, rápido-lento.• Realización de agrupacións e clasificacións atendendo a diversos criterios.• Obtención de tonalidades de cores.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de	Aprendizaxes	Competencia

avaliación		s clave
<ul style="list-style-type: none"> Coñecer algúns datos sobre determinados animais, desenvolvendo actitudes de coidado e respecto cara a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> Describe de xeito moi sinxelo como son os bufos. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Nomea algúns lugares do mundo onde habitan os bufos. 	CMCBCT; CL
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que o bufo é unha ave que sae de noite. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe como nacen e medran os bufos. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica algúns inimigos do bufo. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que debe respectar e coidar os animais. 	CMCBCT; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> Identifica a forma de desprazarse e o tipo de pel dalgúns animais. 	CMCBCT; AA
<ul style="list-style-type: none"> Progresar nas habilidades lóxico-matemáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> Localiza obxectos que se atopan xuntos ou separados, á esquerda ou á dereita e arredor. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina as formas xeométricas traballadas. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza adecuadamente os cuantificadores traballados. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Realiza series. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Escribe os números do 0 ao 10 e asóciaos aos seus ordinais e ás súas cantidades. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Compón e descompón números. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Iniciouse na resolución de restas. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Resolve sumas correctamente. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Obtén diferentes tonalidades das cores amarela, marrón e vermella. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina as propiedades aberto-pechado, rápido-lento. 	CMCBCT
	<ul style="list-style-type: none"> Realiza estimacións de tamaño e medida. 	CMCBCT; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Agrupar e clasifica atendendo a diferentes criterios. 	CMCBCT; AA
Área: Linguaxes: comunicación e representación		

Obxectivos didácticos	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciarse na lectura e na escritura. • Progresar na expresión oral e na comprensión verbal, coñecendo algunhas das normas que rexen o intercambio lingüístico. • Achegarse á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos e de poemas, e mostrando actitudes de valoración, gozo e interese cara a eles. • Observar e interpretar imaxes. • Realizar descrições sinxelas. • Iniciarse no coñecemento de palabras que riman. • Utilizar diferentes linguaxes para expresarse e comunicarse. • Coñecer algunhas palabras e expresións en inglés relacionadas cos contidos da unidade e coas rutinas cotiás. • Comprender as mensaxes audiovisuais emitidas por algúns instrumentos tecnolóxicos (ordenador, encerado dixital, cámara fotográfica, tableta, televisión, DVD, reprodutores musicais, consolas...), entendendo a importancia e a necesidade de utilizalos moderadamente. • Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas nas linguaxes plástica, musical e corporal, e realizar actividades de representación e expresión artística para comunicar vivencias e emocións mediante o emprego de diversas técnicas.
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> • Contos: <i>Por que o bufo só sae pola noite?</i>; <i>Os músicos de Bremen</i>. • Vocabulario básico da unidade en lingua materna e estranxeira. • Outros recursos da expresión oral: poesías, adiviñas, refráns e trabalinguas. • Lectura e escritura de palabras e textos sinxelos. • Lectura e interpretación de imaxes, códigos, etiquetas e pictogramas. • Realización de descrições. • Palabras que riman. • Técnicas e materiais da linguaxe plástica.

	<ul style="list-style-type: none">Utilización de diferentes linguaxes para comunicarse.Sons producidos por diferentes animais.Canciós da unidade: <i>O bufo</i>; <i>Vagalumes</i>; canción do verán: <i>O verán xa está aquí</i>; <i>Ten owls</i>.Posibilidades expresivas do corpo.	
Criterios de avaliación, aprendizaxes e competencias clave		
Criterios de avaliación	Aprendizaxes	Competenci as clave
<ul style="list-style-type: none">Avanzar na comprensión verbal e na expresión oral.	<ul style="list-style-type: none">Participa en diferentes situacións comunicativas.	CL; CSC
	<ul style="list-style-type: none">Comprende as mensaxes comunicadas polos demais, as indicacións do docente e os textos lidos na clase.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Exprésase de xeito adecuado e utiliza o vocabulario que aprende.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Narra coas súas propias palabras os contos lidos na clase e outros inventados.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Utiliza máis palabras nas súas producións orais.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Sabe que a través da linguaxe oral pode comunicar as súas necesidades, sentimentos e emocións.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Participa en diferentes xogos lingüísticos (recitado de poesías, resolución de adiviñas...).	CL; CSC
	<ul style="list-style-type: none">Realiza descricións utilizando frases ben estruturadas gramaticalmente.	CL
	<ul style="list-style-type: none">Discrimina auditivamente palabras que riman.	CL
<ul style="list-style-type: none">Iniciarse na escritura e na lectura.	<ul style="list-style-type: none">Le e escribe palabras e textos algo máis extensos.	CL

	<ul style="list-style-type: none"> Comprende a información proporcionada polas etiquetas, os carteis, as imaxes, os nexos e os pictogramas. 	CL; AA
	<ul style="list-style-type: none"> Compón frases máis complexas coas tarxetas de palabras, os nexos e os pictogramas. 	CL; AA
<ul style="list-style-type: none"> Aprender e utilizar algunhas palabras en inglés nas actividades cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> Goza aprendendo inglés. 	CL
	<ul style="list-style-type: none"> Reproduce fragmentos das cancións en lingua estranxeira. 	CL; CEC
<ul style="list-style-type: none"> Utilizar as posibilidades expresivas das diferentes linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> Mostra creatividade e sentido estético nas súas producións plásticas. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Discrimina diferentes sons. 	CEC
	<ul style="list-style-type: none"> Participa nas actividades plásticas, artísticas, de expresión corporal e musicais. 	CEC; CSC
	<ul style="list-style-type: none"> Aprende e canta cancións seguindo diferentes ritmos. 	CEC; AA
<ul style="list-style-type: none"> Utilizar adecuadamente os recursos e medios que achegan as novas tecnoloxías da información e da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> Manexa algúns dispositivos con maior soltura. 	CD
	<ul style="list-style-type: none"> Sabe que debe facer un uso moderado dos recursos tecnolóxicos. 	CD
Metodoloxía		

Recursos

- Mural da unidade.
- Materiais para ambientar e decorar a aula: árbore tridimensional; despregable de números e ordinais; despregable de aniversario; tren de asistencia despregable; calendario semanal do tempo cos pictogramas do tempo atmosférico; horario; rótulos de accións, lugares e obxectos; mural do mapa do mundo; mural do mapa de España; láminas de arte (*Figuras na praia*, de Renoir); fotografías de ambientación da unidade; fotografías de aves rapaces, de animais con diferentes tipos de pel; traballos realizados nas actividades plásticas.
- Contos.
- Láminas secuenciadas do conto.
- Tarxetas de palabras.
- Tarxetas de pictogramas.
- Nexos.
- Regretas.
- Dominó.
- Taboleiros de costura.
- Dado multicaras.
- Láminas para debuxar e copiar.
- Unidade *Penso, calculo, razoo* 3.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Sumas e restas do material manipulativo individual.
- Etiquetas de psicomotricidade.
- Semáforo.
- Distintivo de responsabilidade.
- Libro viaxeiro do personaxe.
- CD de cancións; CD de música clásica; CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés e DVD de contos animados.
- DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos*.
- Libro dixital.
- Parque Dixital Infantil.
- Materiais utilizados nas actividades plásticas e psicomotrices.
- Materiais utilizados para a organización dos diferentes recantos.
- Outros recursos incluídos na caixa do material da aula.

Espazos

- Recanto da lectura e da linguaxe oral: recanto da linguaxe oral; recanto do

vídeo e audio.

- Recanto do xogo simbólico: recanto do veterinario; recanto das aves rapaces.
- Recanto das mascotas.
- Recanto para traballar e pensar.
- Recanto tecnolóxico.

Estratexias metodolóxicas

- Formulación de preguntas aos nenos e ás nenas para detectar os seus coñecementos previos sobre os contidos que se van desenvolver.
- Fomento do traballo cooperativo a través das actividades plásticas e outras suxeridas na proposta didáctica.
- Desenvolvemento dos procesos de pensamento mediante actividades encamiñadas á organización, comprensión, análise e interpretación da información.
- Motivación a través de centros de interese e temas monográficos (pseudoproxectos) que esperten a curiosidade e o desexo de aprender do alumnado.
- Avaliación baseada na toma de conciencia persoal.
- Oportunidade de repaso, reforzo e ampliación.
- Realización de diferentes xogos suxeridos na proposta didáctica e no Libro de psicomotricidade.
- Utilización dos diferentes materiais e recursos dispoñibles na aula.
- Repaso e reforzo dos contidos a través da linguaxe musical, artística e plástica.
- Establecemento de pautas homoxéneas de actuación coa familia mediante diferentes recursos: titorías, tríptico *Aprendo coa miña familia*, comunicacións recíprocas a través do Libro para a familia *Xuntos, mellor...*
- Establecemento de debates nos que os nenos e as nenas se poidan expresar libremente.
- Recreación de situacións cotiás e reais relacionadas coas rutinas.
- Observación, manipulación, experimentación... con obxectos e materiais.
- Desenvolvemento de actitudes de escoita e colaboración nas tarefas de traballo cooperativo.
- Utilización do DVD de xogos dixitais interactivos *Aprendemos e xogamos* e acceso ao Libro dixital e ao Parque Dixital Infantil para aprender, repasar ou reforzar algúns contidos traballados.
- Creación de situacións na aula que potencien o desenvolvemento da linguaxe oral (preguntas do docente, asembleas, actividades en grupo, relato de vivencias...).

- Fomento da lectura e da escritura.
- Inclusión de temas transversais en todas as áreas do currículo.
- Fomento de situacións que promoven a actividade infantil e nas que os nenos e as nenas se senten protagonistas das súas aprendizaxes.

Evidencias: tarefas e actividades xerais e complementarias

1. Observar e ler a primeira ficha da unidade para detectar os coñecementos previos do alumnado e comentar as imaxes.
2. Conversar sobre o mural da unidade.
3. Observar libros, imaxes, fotografías... ou visionar algún documental sobre os bufos. Establecer un diálogo sobre elas.
4. Se é posible, ver algunha película de debuxos animados sobre algunha ave rapaz.
5. Repasar os contidos matemáticos traballados en unidades anteriores.

6. escoitar as cancións e os contos a unidade.
7. Mostrar imaxes de familiares e de inimigos dos bufos.
8. Explicar de xeito moi sinxelo que o bufo é un animal ovíparo e como nacen e crecen as crías. Pedirlles que nomeen outros animais que nacen dun ovo. Deixar que se expresen libremente.
9. Debuxar un bufo empregando as figuras xeométricas do material manipulativo como equipo.
10. Se algún alumno ou alumna ten mascota, pedirlle que lles conte aos demais que animal é, como se chama, como o coida, que come... Se é posible, que o leve un día á clase para que todos o vexan.
11. Imitar a forma de desprazarse de diferentes animais.
12. Localizar, con axuda do docente, lugares onde viven os bufos utilizando o mural do mapa do mundo do material de aula.
13. Pedirlles aos nenos e ás nenas que se descalcen e debuxen a silueta do seu pé sobre un folio. Explicarlles que é a súa pegada e que os animais tamén teñen pegadas.
14. Insistirlles na necesidade da hixiene despois de tocar animais. Simular que son coidadores e coidadoras de animais, lavar as mans e cambiarse de roupa despois.
15. Continuar insistindo na importancia do exercicio físico e da alimentación saudable. Solicitar aos pais que realicen unha receita sinxela na casa dalgunha comida sa, por exemplo, o gazpacho.
 16. Colocar nun lugar da aula etiquetas de diferentes formas xeométricas traballadas. Cada alumno e cada alumna collerá unha e dirá o nome da súa figura. Con música, moveranse pola clase colocándoa en diferentes partes do corpo e en distintas posicións espaciais.
 17. Mostrarlles aos nenos e ás nenas tres obxectos de diferentes tamaños para que digan cal é o máis grande, cal o mediano e cal o máis pequeno.
18. Realizar diferentes exercicios para reforzar a aprendizaxe dos cardinais e ordinais do 0 ao 10: repasar a direccionalidade sobre diferentes superficies, pegar gomets seguindo a direccionalidade, picar, estampar pegadas sobre el, modelalo en plastilina, realizar boliñas de papel de seda e pegalo sobre el, repasar o trazo dos números cun útil gráfico...
19. Agrupar e clasificar obxectos e elementos atendendo a diferentes criterios nomeados polo docente: cor, forma, tamaño, medida, situación espacial... Contalos.
20. Observar a calidade aberto-pechado en obxectos da aula.

21. Amasar boliñas de plastilina e agrupalas de dez en dez. Colocalas arredor da bandexa de lapis.
22. Compoñer e descompoñer cantidades con pezas dos bloques lóxicos, lapis...
23. Realizar sumas ata a cantidade 10.
24. Resolver restas.
25. Formular preguntas sobre os contos da unidade.
26. Formar frases sinxelas coas tarxetas de palabras, os nexos e os pictogramas do material da aula.
27. Resolver adiviñas e memorizar algunha poesía.
28. Nomear unha palabra para que os alumnos e as alumnas digan outra que rime con ela.
29. Dialogar sobre a importancia e a necesidade de utilizar moderadamente a televisión e outros instrumentos tecnolóxicos.
30. Se a realidade de cada aula o permite, iniciar un diálogo moi sinxelo e básico en inglés. As respostas poderán ser xestuais ou verbais.
31. Bailar ao ritmo das cancións.

Linguaxe plástica e artística. Terceiro trimestre

Fichas de plástica:

1. A amendoeira na primavera. Traballo cooperativo.
2. Flores na miña mesa. Traballo cooperativo.
3. Os tons da cor marrón.
4. Un disfrace de bufo.
5. Facemos un bufo.
6. Un regalo para alguén que quero.
7. Día do Libro: personaxes do conto *Carapuchiña Vermella*. Traballo cooperativo.
8. Día do Medio: os tons do verde.

Outras actividades plásticas:

1. Facemos unha árbore de arxila. Traballo cooperativo.
2. Unha cordilleira entre todos. Traballo cooperativo.
3. Debuxamos flores.
4. O mural dos animais de montaña.
5. Facemos unha familia de bufos de plastilina.
6. Estampamos xoaniñas.

Educación musical

Cancións da unidade:

- *O bufo.*
- *Vagalumes.*
- Canción do verán: *O verán xa está aquí.*
- *Ten owls.*

Versións instrumentais.

Actividades suxeridas coas cancións da unidade.

Sons da unidade (CD de audicións de contos, lotos sonoros, vocabulario e expresións en inglés):

- Bufo.
- Son de animais nun bosque.
- Parrulo.
- Gato.
- Aguia.
- Guepardo.
- Mapache.

Outras actividades musicais:

1. Mensaxes rítmicas.
2. A bailar!
3. *A máquina de escribir.* Actividades co CD de música clásica.

Educación psicomotriz

Xogos complementarios e psicomotores:

1. Carreiras de animais.
2. Rato que te pillar o gato.
3. Xogamos ao voleibol.
4. Somos animais.
5. Rápido-lento.
6. Restas sinxelas.
7. Xogamos aos animais xemelgos.
8. Que vén o bufo!
9. Animais con pelos, plumas e escamas.
10. Repasamos as figuras. *Shapes.*
11. Traballamos os conceptos esquerda-dereita, arredor. *Right /left; around.*
12. Exercicio de relaxación.

Educación do comportamento

Ao longo desta unidade didáctica imos intentar que os pequenos e as pequenas desenvolvan pautas de conduta que lles axuden a valorar e a respectar o mundo animal, que mostren interese cara a eles, cara ás súas características, o seu coidado, a súa alimentación... Seguiremos traballando comportamentos relacionados coa autonomía persoal, a expresión de sentimentos, o coidado dos espazos...

As habilidades lóxico-matemáticas

Nesta unidade abordamos os seguintes contidos matemáticos: os números do 0 ao 10; repaso de cores e tonalidades das cores amarela, marrón e vermella; propiedade igual-diferente, aberto-pechado, rápido-lento; tamaños e medidas grande-mediano-pequeno, longo-curto; situación espacial esquerda-dereita, arredor; repaso das formas circular, triangular, oval, rómbica, rectangular, cadrada, esférica; forma cúbica; cuantificadores tantos como, menos que; series; sumas; iniciación á resta. Para traballalos, o proxecto dispón dos seguintes recursos:

- Regretas do material de aula.
- Despregable de números e ordinais do material de aula.
- Dominó do material de aula.
- Dado multicasas do material de aula.
- Unidade “*Penso, calculo, razo 3*”.
- Barriñas para compoñer do material manipulativo individual.
- Regra para medir do material manipulativo individual.
- Sumas e restas do material manipulativo individual.
- Xogos interactivos do DVD *Aprendemos e xogamos*.
- Fichas da unidade.
- Suxestión de actividades para as fichas da unidade incluídas na proposta didáctica.
- Actividades para desenvolver as habilidades lóxico-matemáticas incluídas na proposta didáctica desta unidade.
- Fichas do material fotocopiable.

Proxecto lingüístico

Vocabulario da unidade: bufo, ave rapaz, bosque, árbores, noite, ás, patas, uñas, pel, plumas, pelos, escamas, pico, cubo, esfera, antena, telescopio, teléfono, andar, voar, correr, nadar, pingüín, parrulo, avestruz, pegada, rápido, lento, aberto, pechado, niño, continentes, curuxa, símbolo, xunto, separado, arredor...

Desenvolvemento da expresión oral. Obxectivos:

- Realizar descrições sinxelas.

- Iniciarse no coñecemento dalgunhas palabras que riman.

Contos: *Por que o bufo só sae pola noite?; Os músicos de Bremen.*

Outros recursos literarios:

- Poesías: *Animais; A lura no mar; A pata mete a pata; Balada do caracol negro.*
- Adiviñas: Os bufos; As nubes; O caracol.
- Refráns.
- Trabalinguas.
- Dramatización: *Que calor!*

Medidas de atención á diversidade

- Programacións abertas e flexibles para que os alumnos e as alumnas consigan aprendizaxes significativas e relevantes.
- A organización do espazo por recantos permite que o alumnado traballe en función das súas necesidades, ritmos e intereses.
- A secuenciación de contidos en orde de dificultade crecente.
- Repaso continuo dos contidos traballados.
- As actividades relacionadas coas rutinas diarias van permitir que cada alumno e cada alumna progrese ao seu ritmo no desenvolvemento da súa autonomía.
- As actividades cooperativas incluídas nas fichas de plástica e na suxestión de actividades da proposta didáctica.
- Ampla gama de recursos dispoñibles no proxecto para abordar un mesmo contido segundo o nivel competencial e os procesos de pensamento de cada pequeno e pequena (por exemplo, os contidos matemáticos ou os lingüísticos pódense traballar con soportes visuais, materiais impresos para escribir, dixitalmente, a través de materiais manipulativos, das actividades psicomotrices, musicais... en función das necesidades de cada un).
- Flexibilización dos tempos.
- Recursos que favorecen a colaboración familia-escola.
- Actividades propostas en cada unha das fichas onde se ofrecen diferentes estratexias e alternativas para asimilar os contidos.
- Actividades abertas e realizables para todo o alumnado con máis ou menos axuda.
- Se é necesario, contar con medidas de atención á diversidade externas á aula: pediatra, logopeda, fisioterapeuta, profesor de apoio, traballador social, pedagogo, psicólogo...

Planificación da convivencia (contidos transversais)
<ul style="list-style-type: none"> • Coidamos a nosa saúde: conversaremos sobre as necesidades hixiénicas e de saúde dos animais. Insistiremos no lavado de mans tras o contacto con eles. • Consumo responsable: dialogaremos sobre a importancia dos animais para a vida das persoas e acerca da necesidade de non abusar dalgúns alimentos de orixe animal. Debateremos sobre a responsabilidade que leva consigo ter unha mascota. • Protexemos o medio: sensibilizaremos os nenos e as nenas sobre o mundo animal conversando sobre a importancia que ten para a vida. • Dialogamos e respectamos os demais: fomentaremos o respecto polos animais e conversaremos sobre condutas adecuadas e inadecuadas con eles. • Todos somos iguais: coidaremos as mascotas da clase entre todos sen distinción por razón de sexo. Contaremos contos no que intercambiaremos o sexo dos protagonistas. • Emprendemento: propoñeremos situacións nas que os pequenos e as pequenas acheguen as súas ideas para conservar algunhas especies en perigo de extinción.
Plan das tecnoloxías da información e da comunicación
<ul style="list-style-type: none"> • DVD de xogos dixitais interactivos <i>Aprendemos e xogamos</i>: xogos suxeridos para esta unidade: <ul style="list-style-type: none"> ○ “Cambiamos de estación”. ○ “Segue a serie”. ○ “Xogamos con mapas”. ○ “Pelotas ao bote”. ○ “Viaxeiros ao tren!”. ○ “Animais comellóns”. ○ “Onde viven?”. ○ “Xogamos con regretas”. ○ “Posicións”. ○ “Dominó matemático”. • Parque Dixital Infantil: nel poderemos: <ul style="list-style-type: none"> ○ Visualizar o conto animado <i>Por que o bufo só sae pola noite?</i> ○ escoitar as cancións da unidade. ○ Acceder aos recursos interactivos dos materiais de aula dixitais: <ul style="list-style-type: none"> – Mural interactivo da unidade 6. – Despregable de números e ordinais.

<ul style="list-style-type: none"> – Calendario semanal cos pictogramas do tempo atmosférico. – Regretas para compoñer cantidades e asociar números e cantidades. – Nenos para vestir con roupa propia do verán. – Tarxetas de palabras, nexos e pictogramas para compoñer textos sinxelos. • Acceder ás webs recomendadas para esta unidade. • Realizar algunhas fichas dixitalizadas de matemáticas e lectoescritura, incluídas nos contidos extra do Parque Dixital Infantil. • Minisite Pop!: para repasar e ampliar o vocabulario e as expresións en inglés traballadas nesta unidade. Ademais, os pequenos e as pequenas poderán exercitar as súas destrezas lingüísticas a través da audición de contos, <i>chants</i> fonéticos, cancións en inglés, lectura de imaxes... • Visualizar o vídeo-documental didáctico <i>Os bufos</i>. • Libro dixital.
Valoración da aprendizaxe
<p>Técnicas de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observación directa e sistemática. • Diálogos cos nenos e coas nenas. • Valoración das actividades e o traballo realizado ao longo da unidade. • Observación do comportamento dos nenos e das nenas. • Recollida de información por parte da familia e outros membros do equipo docente. <p>Instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rexistro diario de incidencias. • Rexistro da unidade. • Portfolio. • Informe de avaliación trimestral.
Actividades de avaliación
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nomear algunhas características morfolóxicas do bufo. 2. Dicar o nome da figura xeométrica á que se parece a cabeza do bufo. 3. Dicar a forma de desprazarse dalgúns animais nomeados polo docente. 4. Clasificar animais atendendo ao tipo de pel. 5. Nomear algún lugar no que vivan os bufos. 6. Contar algún dato curioso sobre o animal traballado. 7. Debuxar un inimigo do bufo. 8. Agrupar e clasificar obxectos atendendo aos criterios de cor, forma,

tamaño, medida e situación espacial traballados ao longo do curso.

9. Completar series ascendente e descendente de números.

10. Compoñer un numero dado de diferentes maneiras.

11. Resolver correctamente sumas e restas.

Posible atención educativa telemática

Debido ao estado de pandemia da Covid-19 que estamos vivindo, é probable que a educación teña que ser non presencial. Nese contexto o proceso de ensino aprendizaxe terá continuación, na medida do posible e tendo en conta as características de cada familia, a través de medios telemáticos.

Todas as familias teñen a aplicación TokApp que será a maiormente empregada. Tamén usaremos o correo electrónico para comunicarnos.